

Javítani kell az oktatási körülményeken

Szépülnek az iskolaépületek

Fotó: Nagy Tibor

Sokszor hallani a panaszt, hogy az oktatásra nem fordítanak elég pénzt. Valóban számos olyan része van a diákok képzésének, ahova óriási anyagi befektetésekre lenne szükség, hogy elérjük a nyugat-európai standardokat. Ennek ellenére nem lehet azt mondani, hogy nem történik semmilyen fejlesztés vagy modernizálás. Jelenleg Marosvásárhelyen több iskola épületében is felújítás folyik.

Nagy-Bodó Szilárd

Az egyik ilyen intézmény a Friderich Schiller iskola, ahol nagyszabású munkát kezdődött el, költségvetése 7.500.000 lej (héta nélkül). *Frunta Csenge* marosvásárhelyi városi tanácsos elmondta, hogy ez az összeg fedezi az épület rehabilitációját és a manzárdosítást. Továbbá megerősítik az alapot, kicserélik a villany- és vízvezetéseket, valamint a nyílászárókat. A tanácsos hangsúlyozta, hogy a munkát több mint 90%-ban európai uniós forrásból finanszírozzák, és 2023 végéig kész kell legyenek vele.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

ODFIE-konferencia Jobbágyfalván

Múlt héten szervezte meg az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) a 45. unitárius ifjúsági konferenciát Jobbágyfalván. A szervezet idei témája az énkeresés és az énképet meghatározó tényezők vizsgálata volt, de akadt idő a kapcsolatépítésre és szórakozásra is. A konferenciát Kovács István püspök nyitotta meg.

4.

Harccal elért beteljesülés

Grossmann Péter világhírű zongoraművész, dalkísérő 1948. június 6-án született Marosvásárhelyen. Zenei hajlama korán megmutatkozott, négyéves korától zongorázik. A versmondással tízévesen ismerkedett meg, a nála négy évvel idősebb budapesti unokatestvére hatására.

15.

Az informatika-iskola

Napjaink digitális eszközei egyre bonyolultabbak, így mind a felnőtteknek, mind a gyermekeknek elkel a segítség. Hiába hangoztatják sokan, hogy a mai fiatalok beleszülettek a digitális világba, sokszor nekik is szükségük van útbaigazításra, hiszen a számítógép- és okoseszköz-használat nem csak a közösségi médiából áll.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilálgatás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Fordult a kocka

Mózes Edith

Áll a bál a kormánykoalícióban. Megszoktuk már, hogy tévedésről tévedésre, botrányról botrányra bukducsol a kormánykoalíció. Máiig sem csitult el a magyar kormányfő tusványosi beszéde körüli hisztéria, a liberálisok néhány képviselője fennhangon követeli az RMDSZ eltávolítását a kormányból. Az államelnök is – igaz, hét nappal az események után – magyarázatot követel a szövetség elnökétől, hogy miért tapsolta meg a magyar miniszterelnök beszédét. Az RMDSZ elnöke azonban azzal verte vissza a támadásokat és a kérdést, hogy miért tapsoltak a szövetség politikuskai Tusványoson, hogy nem látja értelmét megmagyarázni, ki miért tapsol meg egy beszédet. A taps, akárcsak a vélemény és a kritika megfogalmazása, szabad az EU által is vallott vitakultúra szellemében. Mint mondta, sem az európai szerződések, sem a csatlakozási szerződés nem tiltja a szólásszabadságot, az eltérő vélemény szabadságát.

Tény, hogy a koalíció vezetői meglehetősen óvatosan fogalmaztak az ügyben, hiszen egyiküknek sem lenne érdeke komolyabb koalíciós válságig fokozni a botrányt.

Az RMDSZ elnöke szerint koalíciós válságról akkor lehetne beszélni, ha az RMDSZ nem tartotta volna be a koalíciós megállapodásokat, vagy vétett volna Románia érdekei ellen, de a jelenlegi koalícióban mindenki végzi a dolgát.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

5., péntek
A Nap kel
6 óra 8 perckor,
lenyugszik
20 óra 48 perckor.
Az év 217. napja,
hátravan 148 nap.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max. 28 °C
min. 14 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 39, 23, 25, 8, 31 (+1) **NOROC PLUS:** 5 4 6 4 2 9

40 18, 1, 21, 22, 32, 16 **SUPER NOROC:** 3 6 9 5 5 2

65 18, 40, 5, 46, 49, 23 **NOROC:** 6 4 2 6 6 3 5

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Hat kilométeren cserélik ki a gázvezetékét

A Delgaz Grid folytatja a gázhálózat korszerűsítését Marosvásárhelyen. A legnagyobb beruházás a Dózsa György utcában van a Mures Mall és a Promenada Mall között. Eddig körülbelül 4 kilométer vezeték cseréltek ki a Promenada Mall és a Dezrobort utca közötti szakaszon, ami a felújításra váró vezetékek 30 százalékát jelenti. A másik nagy munkát a Segesvári úttól a Legelő utca és az 1918. December 1. út közötti szakaszt érinti, ennek hossza két kilométer. A beruházás értéke 4 millió lej, a munkálatokat várhatóan idén decemberben fejezik be – tájékoztatta a punkat Adela Boțan, a vállalat sajtószóvivője.

Hosszított program az útlevelesztályon

Augusztus 19-ig hosszított programmal fogadja ügyfeleit a Maros megyei útlevelesztály a marosvásárhelyi Călărășilor utca 26-28. szám alatt. Az ügyfélfogadás két órával hosszabb, 8.30-tól 18.30-ig tart az eredeti 16.30 óra helyett.

Uniói projekteket kiviteleznek Marosludason

A volt 2-es, jelenleg Ion Vlăduțiu Általános Iskola teljes felújítása és bővítése zajlik Marosludason, egy emelettel, újabb tantermekkel bővül az intézmény épülete. Rövidesen elkezdik a művelődési ház felújítását is, amelynek kivitelezésével egy kolozsvári céget bíztak meg. Tömbházak felújítása is folyamatban van, mindhárom projektet uniós forrásból finanszírozzák. El kellett volna kezdeni a bölcsőde építését és a Maros-híd felújítását is, azonban ezekre a munkálatokra nem találtak megfelelő kivitelezőt, ezért azt újra meg kellett hirdetni – tájékoztatt Kis István, Marosludas alpolgármestere.

Okos-közvilágítás Marosszentgyörgyön

Marosszentgyörgyön elkezdtek az új SMART-LED, európai uniós projekt kivitelezését. A kivitelezőnek ősz végéig több mint ezer lámpatestet és tartókart kell kicserélni. Sófalvi Szabolcs polgármester Tánzos Barna környezetvédelmi miniszter jelenlétében írta alá a szerződést, a költségek meghaladják az 1 millió lejt. A projekt az okos-közvilágítás megvalósítását teszi lehetővé Marosszentgyörgyön, Tófalván és Csejden, ami azt eredményezi, hogy a LED-típusú lámpák használatával 50 százalékkal csökken a villamosáram-fogyasztás és az okosprogramozás révén szabályozhatóan működik a rendszer. A munkálat a Kápolna, a Lötér, a Fűzfa és a Csillag utcákban kezdődött el, és a környékbeli utcákban fog folytatódni.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Szépülnek az iskolaépületek

(Folytatás az 1. oldalról)

A munkálatok miatt a 2022–2023-as tanévben az iskola diákjai más épületekben kell tanuljanak. A Bodoni utcai iskola és az egykori Mezőgazdasági Líceum fog otthont adni nekik. Frunda Csenge hozzátette, hogy hosszú egyeztetések után sikerült eljutni ide, de öröm számukra, hogy a diákok más épületbe való költöztetése ellenére egy tanuló sem kell délután járjon iskolába.

A Bernády György Általános Iskolát is felújítják. Egyelőre – 190.000 lejből – a belső udvar nyílászáróit és három, a belső udvarra nyíló ajtót cseréltek ki.

Minden bizonnyal még elő fognak irányozni 165.000 lejt, amiből a spalettákat fogják kicserélni. Emellett egy 450.000 lej összértékű keretszerződésen belül a Bernády

György iskolában is kivonják a nedvességet a falakból. Ez azt jelenti, hogy a pince falaiból kivonják a felgyülemlett nedvességet és salétromot, ugyanúgy a Papiu Ilarian líceumban, a 16-os óvodában és a Művészeti Líceumban is.

A Bolyai Farkas Elméleti Líceumban is folyik a munka, már a befejezéshez közelednek. Az ígéretet szerint szeptember elsejére lesz kész a teljes felújítás. Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas líceum igazgatója beszámolt róla, hogy jelenleg a főépület Sáros utca felőli belső részén dolgoznak. Hátravan az udvar átszervezése, ezenkívül a díszteremben kell a székeket visszatenni a helyükre. Az iskola igazgatója reményét fejezte ki, hogy az új tanévre teljesen befejezik az épületet.

Fotó: Nagy Tibor

Megnyitja kapuit a makik tisztása

A marosvásárhelyi állatkert családbarát kifutót rendezett be, amelyet augusztus 6-án, szombaton 12 órától nyitnak meg. A „zöld ház” mellett kialakított gyűrűsfarkú makimajmok külső kifutójában lehetővé tették, hogy a látogatóknak közvetlen kapcsolatuk legyen az állatokkal. Annak, aki

belép a kültéri helyiségbe, lehetősége lesz „szabad” térben lenni az igen barátságos állatokkal. Az eseménnyel a marosvásárhelyi állatkert azt a hosszú távú környezetvédő koncepciót szeretné meghonosítani, amelynek célja közelebb vinni a látogatókat az állatokhoz.

RENDEZVÉNYEK

Együtt emlékezünk – együtt ünnepelünk

Sáromberke megemlékezésre készül gróf Teleki Sámuel (1739–1822) halálának 200. évfordulója alkalmából. Az egész napos, Együtt emlékezünk – együtt ünnepelünk című eseménysorozatra augusztus 7-én, vasárnap kerül sor a református templomban és a Teleki-kastélyban. A délelőtti 11 órakor kezdődő rendezvénysorozat programja: ünnepi istentisztelet; sáromberki fiatalok a Teleki-életműről – bemutató; gróf Teleki Sámuel munkássága és hagyatéka – előadó Kovács-G. György, a Teleki Téka államánvédője; köszöntések, ünnepi beszédek; Sáromberke és a Telekiek – könyvismertető, Berekméri D. István; koszorúzás a Teleki-szobornál; kastélylátogatás és kriptatúra; a Teleki-emlékszoba megnyitása – tájház; gróf Teleki Sámuel fegyverinventáriuma és könyvvásárlási útvonala – gyűlekezeti ház. Mindezek mellett lesz könyvstand az udvaron és szabadtéri program is.

Mezőpaniti községi napok

Augusztus 5–7. között községi napok lesznek Mezőpanitban. A színhely a sportpálya. Pénteken este filmvetítés és szabadtéri parti lesz, szombaton 17 órától a helyi néptánc-

csoporthoz. A marosvásárhelyi állatkert családbarát kifutót rendezett be, amelyet augusztus 6-án, szombaton 12 órától nyitnak meg. A „zöld ház” mellett kialakított gyűrűsfarkú makimajmok külső kifutójában lehetővé tették, hogy a látogatóknak közvetlen kapcsolatuk legyen az állatokkal. Annak, aki belép a kültéri helyiségbe, lehetősége lesz „szabad” térben lenni az igen barátságos állatokkal. Az eseménnyel a marosvásárhelyi állatkert azt a hosszú távú környezetvédő koncepciót szeretné meghonosítani, amelynek célja közelebb vinni a látogatókat az állatokhoz.

Bözödújfalusi találkozó

Az erdőszentgyörgyi önkormányzat és a Bözödújfaluiért Egyesület minden évben emlékezni hívja azokat, akik kötődnek a vízzel elárasztott és kitelepített faluhoz, a bözödújfalusi emlékparkban idén augusztus 6-án, szombaton szervezik meg a bözödújfalusi találkozót. A délelőtti 11 órakor kezdődő római katolikus misét Laczkó Vilmos plébános celebrálja, majd a 11.30-tól kezdődő unitárius istentiszteleten Szombatfalvi József nyugalmazott lelkész, esperes, a falu szülötte hirdeti az ígét. 12 órától Csibi Attila Zoltán, Erdőszentgyörgy polgármestere tart beszédet.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Újabb vádemelés Iliescu ellen az 1989-es forradalom ügyében

Ismét vádat emeltek Ion Iliescu volt román elnök ellen és több magas rangú egykori román katonai vezető ellen a romániai 1989-es forradalom ügyében, miután három évvel ezelőtt a legfelsőbb bíróság szabálytalanságok miatt visszaküldte az ügyet az ügyészséghez.

Gabriela Scutea legfőbb ügyész egy szerdai sajtótájékoztatón elmondta, hogy a legfelsőbb bíróság észrevételeit figyelembe vették, és kijavították a korábbi vádemelés során elkövetett hibákat. Most ismét három személy ellen emeltek vádat, közöttük Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu egykori kormányfőhelyettes és Iosif Rus, a román légierő akkori vezetője ellen, akiket emberiség elleni bűncselekmények elkövetésével vádolnak. 2020 októberében a bíróság kizárta az ügyészség bizonyítékainak egy részét, egyebek között az 1989-es forradalom eseményeinek kivizsgálására az 1990-es években létrehozott szenátusi különbizottság jelentését, Voiculescunak és Iliescunak a bizottság előtt tett vallomásait, a Román Hírszerző Szolgálat előzetes állásfoglalását, a hadse-

reg több levéltári anyagát, valamint több tucatnyi sértett fél nyilatkozatát. A legfelsőbb bíróság végül 2021-ben rendelte el a bünvádi eljárás megismétlését. A most lezárult folyamat során mindhárom vádlottnak azt róják fel, hogy 1989. december 22. és december 30. között nyilatkozataikkal és döntéseikkel félrevezették a közvéleményt, indokolatlanul pánikot keltettek, és elterjesztették azt az álhírt, hogy terroristák támadták meg az országot. Ezzel a katonai diverzióval érték el, hogy hatalomra kerüljenek. A diverzió nyomán 857 személy vesztette életét, 2382-en megsebesültek, 585 embert megfosztottak szabadságától. Az ügyészek szerint 1989 decemberében, Nicolae Ceaușescu kommunista diktátor elűzése után az állam politikai és katonai vezetését a Ion Iliescu vezette Nemzeti Megmentési Front Tanácsa ragadta magához, amely hatalmának legitimálása érdekében rémhírkeltéssel provokált ki fegyveres összetűzéseket.

Az aktív politizálástól visszavonult 92 éves Ion Iliescu 1990 és 1996, valamint 2000 és 2004 között volt Románia államfője. (MTI)

Vizsgálat indul az üzemanyagárak ügyében

A Versenytanács kezdeményezésére az üzemanyagárak alakulásának átfogó ellenőrzésébe kezd a következő napokban az Országos Fogyasztóvédelmi Hatóság (ANPC) – számolt be csütörtöki sajtótájékoztatóján az intézmény vezetője.

Horia Constantinescu közlése szerint többek között azt vizsgálják, hogyan szabják meg a forgalmazók a benzin és a gázolaj literenkénti tankolási árát. „Megnézzük, hogy ugyanazt az algoritmust használják-e az árak megállapításakor. Megvizsgáljuk, hogy figyelembe veszik-e az üzemanyagok világpiaci árát, illetve azt is, hogy világpiaci árak alakulása mennyi időn belül érezteti a hatását a töltőállomásokon” – magyarázta a fogyasztóvédelmi hatóság elnöke.

Megjegyezte: a tapasztalatuk az, hogy míg az üzemanyagok világpiaci drágulása azonnal megmutatkozik a töltőállomások árán, a világpiaci árak csökkenését csak később érzékelik a benzinkutaknál az autósok.

Horia Constantinescu elmondta, eddig nem érkezett hozzájuk panasz jelentősebb szabálysértésekről. „Legfeljebb olyan esetekről szerezünk tudomást, amikor eltérő ár szerepelt a töltőállomás totemoszlopán, a kutak kijelzőjén és a pénztárnál” – jelentette ki.

Az ANPC elnöke a sajtótájékoztatón emlékeztetett arra, hogy a hatóság áprilisban összesen 6,72 millió lej bírságot szabott ki 608 töltőállomásra tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt. (Agerpres)

Románia nem engedheti meg magának a politikai instabilitás luxusát

A befektetések és európai projektek minisztere, Marcel Boloș szerint a jelenlegi kormánykoalíció politikai stabilitást nyújt az országnak, és nem engedheti meg magának az instabilitást.

Csütörtöki sajtótájékoztatóján a tárcavezető újságírói kérdésre elmondta, hogy szerinte a Szociáldemokrata Párt (PSD) nem fog kilépni a koalícióból. Szerinte az ukrainai háború okozta jelenlegi válságra a politikai instabilitás csak rátenne egy lapáttal. Emlékeztetett arra, hogy Románia a következő években óriási uniós összeget, 80 milliárd eurót fordíthat beruházásokra.

„Még csak az hiányzik, hogy Románia politikai instabilitással szembesüljön, és ne tudja meghozni a beruházások megvalósításához szükséges döntéseket. A beruházások megvalósításával a 2026-os vagy a 2029-es Romániának teljesen másképp kellene kinéznie” – mondta Marcel Boloș.

A miniszter kifejtette, szerinte a jelenlegi kormánynak nincs most alternatívája. „Nem hiszem, hogy Románia megengedheti magának a politikai instabilitás luxusát, amikor válságot válság után kell megoldani, és döntéseket hozni” – jelentette ki. (Agerpres)

Gazprom: A szankciók miatt lehetetlen visszaszállítani az Északi Áramlat-1 turbináját

Nem lehet visszaszállítani Oroszországba az Északi Áramlat-1 gázvezeték turbináját a nyugati szankciók miatt – közölte a Gazprom szerdán.

Lehetetlen leszállítani a Kanadában megjavított turbinát az Északi Áramlat-1 gázvezeték portovajai kompresszorállomására az Oroszország ellen bevezetett kanadai, uniós és brit szankciók, valamint a Siemens szerződéses kötelezettségeinek megszegése miatt – tudatta az orosz gázipari vállalat Telegram-csatornáján.

Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője szerdán megerősítette, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnök múlt héten Moszkvában fogadta Gerhard Schröder volt német kancellárt.

Közölte, hogy Schröder, aki május végéig a Roszneftye orosz olajipari vállalat igazgatótanácsának tagja volt, aggodalmát fejezte ki az Európában kibontakozó energiaválság miatt, és megkérte Putyint, hogy fejtsse ki álláspontját a helyzetről, aki mások mellett Lengyelországot és Ukrainát vádolta a krízis kialakulása miatt.

A szóvivő szerint a volt német kormányfő nem jelezte szándékát, hogy az ügyben közvetítő legyen. Peszkov szerint Schröder volt az, aki megkérdezte Putyint, hogy válsághelyzetben az Északi Áramlat-2 elméletileg szállíthatna-e gázt Európába, vagyis nem az orosz elnök volt a kezdeményező, aki erre azt mondta, műszakilag ez megoldható, a vezeték készen áll az azonnali használatra.

A szóvivő közölte, a beszélgetést rögzítették arra az esetre, „ha valaki úgy döntene, hogy eljátszik a tartalmával”.

Putyin a szóvivő szerint arra is felhívta a figyelmet, hogy a megváltozott körülmények miatt a második vezeték kapacitásának fele az orosz fogyasztásra van fenntartva, vagyis az Északi Áramlat-2-n legfeljebb 27,5 milliárd köbmétert lehetne szállítani az év végéig.

Peszkov tájékoztatása szerint a felek megbeszéltek az Északi Áramlat-1 turbináinak a karbantartásból való visszatérési kapcsolatos nehézségeket is.

Putyin emlékeztetett, hogy az a turbina, amelyet Kanadába küldtek karbantartásra, jelenleg Németországban van, de „nincs meg minden papírja”. A Schrödernek adott magyarázat szerint a Siemens az egész projektet brit joghatóság alá he-

lyezte, és a hatályos szerződések szerinti szolgáltatást nem a német vállalat központja, hanem a Siemens brit leányvállalata végzi, a brit jog alapján.

Peszkov szerint a Gazprom mint a turbina tulajdonosa ezért dokumentumokat köteles beszerezni arról, hogy nem szankcionált termékről van szó, valamint iratokat kell benyújtania a berendezés műszaki állapotáról.

„Egylőre ezek a dokumentumok, tudomásunk szerint, nem állnak rendelkezésre” – mondta a szóvivő.

Hozzátette, hogy egy másik turbina is tönkrement, és több más meghibásodás is történt, amelyek megjavítását a Gazprom várja, ám a brit leányvállalat nem siet a javítással. Peszkov kétségét fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy Kanada érdekelt lenne az európai orosz gázszállítás felújításában, mert, mint mondta, maga is arra készül, hogy cseppfolyósított földgázt szállítson erre a piacra.

Olaf Scholz német kancellár szerdán bejelentette, hogy befejeződött az Északi Áramlat-1 földgázvezetékhez szükséges turbina karbantartása, így nincs technikai akadálya annak, hogy Oroszország teljesítse a gázszállítási szerződésekben vállalt kötelezettségeit.

Wolfgang Büchner német kormányzóvivő azt mondta, hogy a hajtómű Oroszországba történő szállításához nincs szükség további garanciákra, mivel erre az egységre nem vonatkoznak a szankciók. Hozzátette, hogy Németország részéről minden adott ahhoz, hogy a turbinát Oroszországba küldjék.

Az Északi Áramlat két gázturbina leállása miatt július 27. óta kapacitásának mintegy 20 százalékán üzemel. Az egyiket – amelyet a Siemens Energy Kanadában gyártott – Montrealba küldték javításra. A Moszkva elleni ottawai szankciók miatt a gyártó kezdetben nem volt hajlandó visszaszolgáltatni a berendezést Németországnak, de Berlin számos kérése után ezt mégis megtette.

Vitalij Markelov, a Gazprom helyettes vezetője július végén azzal vádolta meg a Siemens Energyt, hogy nem teljesíti az Északi Áramlat-1 meghibásodott hajtóműveinek javítására vonatkozó kötelezettségeit. Ennek következtében a portovajai kompresszorállomáson csak egy turbina működőképes. (MTI)

Ország – világ

Hőségriadó az ország nagy részére

Kánikulára figyelmeztető előrejelzést bocsátott ki csütörtökön az Országos Meteorológiai Szolgálat 21 megyére és Bukarestre. Az elsőfokú (sárga színjelzésű) hőségriadó vasárnapig van érvényben. Az előrejelzés szerint az ország nyugati és déli részében kánikula várható, a maximális hőmérséklet 33 és 37 fok között alakul. Az elsőfokú hőségriadó Arad, Bihar, Brăila, Călărași, Dolj, Fehér, Gorj, Giurgiu, Hunyad, Ialomița, Krassó-Szörény, Mehedinți, Olt, Szatmár, Temes, Teleorman megyére és Bukarestre terjed ki, illetve részben érinti Argeș, Buzău, Dâmbovița, Prahova és Vâlcea megyét. A meteorológusok szerint az országban jövő hét első felében is hőség várható, főként a nyugati és a déli régiókban. (Agerpres)

Kanadai vadászgépek érkeztek Romániába

A kanadai légierő nyolc CF-188 Hornet típusú harcászati elfogó harci repülőgépe érkezett járőrszolgálatra és közös gyakorlatozásra Romániába, küldetésük megkezdése alkalmából csütörtökön rendeztek díszszemlét a Fekete-tenger partvidékén található Mihail Kogălniceanu légi támaszponton. A védelmi minisztérium közleménye szerint hat kanadai vadászgép a román légierő F-16-osaival és MiG-21 Lancerjeivel közösen teljesít majd NATO-parancsnokság alatt megerősített járőrszolgálatot a következő négy hónapban, másik két Hornet pedig a NATO-szövetségesek által rendezett hadgyakorlatokon vesz majd részt ebben az időszakban. A kanadai pilóták már hatodik alkalommal vállalnak szerepet a romániai légi járőrzésben, korábban pedig az aranyosgyéresi katonai repülőtéren gyakorlatoztak közösen román kollégáikkal. (MTI)

Nőtt a kiskereskedelmi forgalom

Romániában 5,2 százalékkal nőtt a nyers adatok szerint a kiskereskedelmi forgalom volumene az idei első fél évben a tavalyi év azonos időszakához mérten – közölte szerdán az Országos Statisztikai Intézet. A nyers adatok szerinti növekedés főleg az üzemanyag értékesítésének köszönhető, amelyből 9,6 százalékkal többet adtak el, a nem élelmiszerek eladása 6 százalékkal bővült, míg az élelmiszereké, italoké és dohánytermékeké 2 százalékkal nőtt. Júniusban a kiskereskedelmi forgalom volumene a nyers adatok szerint 3,2 százalékkal nőtt a tavalyi hatodik hónaphoz mérten, ugyanakkor májushoz képest 1,4 százalékos visszaesést jegyeztek fel. (MTI)

A belügyminisztérium ellenőrző testületének tisztje került őrizetbe

Befolyással való üzérkedés gyanújával őrizetbe vette a korrupcióellenes ügyészség (DNA) a belügyminisztérium ellenőrző testületének egyik tisztjét, akit tetten értek, amint átvett 15 ezer lejt egy személytől cserében azért az ígéretért, hogy segít neki megszabadulni a jogi problémáitól. A vádhatóság csütörtöki közleménye szerint Daniel Ciprian Asanache-Damian több alkalommal is pénzt kért az illető személytől, akivel elhitette, hogy közben tud járnai az érdekében magas rangú rendőrtiszteknél. A gyanúsítottat szerdán a DNA ügyészei tetten érték, amint átvette a 15 ezer lejes csúszópénzt. A vádhatóság 30 napos előzetes letartóztatását javasolja a Bukaresti Törvényszéknek. (Agerpres)

Fordult a kocka

(Folytatás az 1. oldalról)

A vezető kormánypárt egyes képviselői azonban fennhangon követelték az RMDSZ kizárását a kormánykoalícióból. Hogy majd a szocdemekkel elkormányozzák az országot.

Igen ám, de újra beütött a krach. A PSD azzal zsarolja koalíciós partnereit, hogy bedobja a törülközőt, és kilép a kormányból.

A szociáldemokraták haragszanak az energetikai miniszterre, mert nem szól bele az energetikai piac szabályozásába. Annyira elmérgesedett a helyzet, hogy a PSD vezetői már nem hajlandók részt venni a koalíciós gyűléseken, ha az energetikai tárca vezetője nincs jelen. Aki mostanában nem tiszteli meg jelenlétével a koalíciós egyeztetéseket. Az árak tovább fognak emelkedni, a költségvetés nem tudja őket tovább kompenzálni, emiatt szabályozni kell az árakat. Ezért készül kilépni a kormányból.

Ezzel pedig nagyot fordult a kocka. Maga a PNL vezetőikára magyarázza a háborgó vidéki liberálisoknak, hogy nehéz helyzetben van a koalíció, az RMDSZ-nek feltétlenül a kormányban kell maradnia. Mert ha valóban beváltja fenyegetését a PSD, ugyanaz fog történni, mint egy évvel korábban, amikor az USR hagyta faképnél őket. Ebben az esetben az RMDSZ-szel közösen is nehezen tudnának kormányozni. A sokat emlegetett politikai stabilitás szóba sem jöhetne. Tehát tetszik, nem tetszik, szükség van az RMDSZ-re, és a liberálisoknak le kell nyelniük a békát. Ráadásul jó képet kell vágniuk hozzá. Különben előre hozott választások lesznek, ami a liberálisok számára biztos vereséget jelentene.

Rafila: Nem nőttek az esetszámok a múlt héthez képest

Romániában az utóbbi két napon diagnosztizált koronavírus-fertőzések száma nem magasabb az elmúlt hét azonos napjaihoz képest, és ez így marad a következő hétig, akkor megállapítható, hogy elérte a tetőzést a járvány hatodik hulláma – jelentette ki Alexandru Rafila egészségügyi miniszter a szerdai kormányülésen.

A tárcavezető rámutatott: a keddi 11 696 új eset néhány százalékkal elmarad a múlt keddi több mint 12 ezertől, és a szerdai 9100-as esetszám is több százzal kisebb a múlt szerdaiénál. A hatodik járványhullám felívelő szakaszában, július

elején hetente megduplázódtak az esetszámok, múlt héten azonban már csak 32 százalékkal emelkedett a fertőzöttek száma az előző hetihez képest.

A halálesetek egyhetes mozgóátlaga megkétszereződött az utóbbi héten, most már a napi 23 haláleset számít átlagosnak, de az áldozatok száma tovább növekszik: kedden 38, szerdán 40 koronavírusos beteg haláláról számoltak be a hatóságok.

A Covid-19-ben szenvedők számára elkülöníthető kórházi kapacitások 17, az intenzív terápiás helyek 15 százaléka foglalt – tájékoztatta a tárcavezető a kormánytagjait.

Rafila szerint folyamatosan fejlesztik a Covid-központba szervezett járóbeteg-ellátást is, és pótolják a felhasznált antivirális gyógyszereket.

A miniszter szerint Romániában októberben szerveznek újabb oltási kampányt, amikor majd a jelenleg terjedő kórokozók – az omikron BA4-es és BA5-ös alvariánsai – ellen is hatásos vakcinák is rendelkezésre állnak. Romániában az átoltottsági szint nem éri el a 45 százalékot a beoltható (5 év feletti) lakosság körében. Jelenleg naponta kevesebb mint százzal növekszik a beoltottak száma, a negyedik oltást pedig átlagosan 200-an kérik a 19 milliós országban. (MTI)

Zárul a marosszentgyörgyi kis művészek nemzetközi tábora

Hálaadó szentmisével zárul vasárnap, augusztus 7-én Marosszentgyörgyön a kis művészek nemzetközi tábora.

Az augusztus 1-jén kezdődött művészeti táborban idén 40 helybeli, borzonti, amerikai és magyarországi (Izsák, Kecskemét) gyerek vett részt. Hangszeroktatás (hegedű, furulya, citera, gitár, zongora), éneklés, néptánc, népdaltanulás, kézműves-foglalkozás, rajzolás, vallásos témákról beszélgetés, sok-sok játék szerepelt a programban, a tevékenységek önkéntesek és művészek – Szakál Klára (Kecskemét), Tercsi Borbála (Izsák), Simon Janka, Bakó Tihamér, Simon Kinga – útmutatásával zajlottak. Egyik érdekessége az idei tábornak, hogy a Jubilate gyerekkar, illetve az Ágocska néptánc csoport tagjai – Nagy Dorottya, Galaci Anetta, De-

meter Barbara, Ötvös Barbara, Nagy Eszter, Varodi Dorottya, Szővérfi Dorottya, Nagy Tamás, Deji Nagylaki Zsolt, Deji Nagylaki Hunor, Sánta András, Szővérfi Bence – is tartottak foglalkozásokat. Isten fizesse mindannyiuk segítségét!

Csütörtökön és pénteken Székelyudvarhelyre és környékére utazik a csapat – Farkaslaka (Tamási Áron sírja), Jézus-kilátó, máréfalvi tájház, Erdélyi Mini Park, Szováta –, szombaton táborzáró koncert, táncbemutató, kiállítás-megnyitó lesz.

Hálásan köszönjük mindenkinek, aki hozzájárult a tábor sikeréhez: a tábori helyet biztosító házigazdának, Baricz Lajosnak, a polgármesteri hivatalnak, a Maros Megyei Tanácsnak és a Communitas Alapítványnak. (közlemény)

ODFIE-konferencia Jobbágyfalván

Múlt héten szervezte meg az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) a 45. unitárius ifjúsági konferenciát Jobbágyfalván. A szervezet idei témája az énkérés és az énünket meghatározó tényezők vizsgálata volt, de akadt idő a kapcsolatépítésre és szórakozásra is. A konferenciát Kovács István püspök nyitotta meg.

Glígor Róbert László

A Magyar Unitárius Egyház ifjúsági szervezete, az ODFIE 1928 óta szervez évenkénti konferenciákat, ezek a totalitárius rendszerek idején szüneteltek, majd 1991 óta ismét folyamatosan sor kerül rájuk. Ezeknek a konferenciáknak a célja, hogy egy-egy társadalmi, fiatalokat is közvetlenül érintő témát vizsgáljanak meg, majd a konferencia végén kiadnak egy zárónyilatkozatot, az ott elhangzott gondolatokat összegyűjtve a szervezet és elnöksége állást foglal az adott téma kapcsán – mutatta be olvasóinknak az évenkénti találkozások lényegét Nagy Norbert negyedéves unitárius teológiai hallgató, az ODFIE alelnöke.

Az idei tematika a *Ben/nem/él* jelmondat köré épült, mert a szerve-

zet úgy látta, hogy az elmúlt két év járványhelyzete mindenkiben számos olyan dolgot hozott, amelyek létezéséről, arról, hogy milyen elnyomott érzéseik, gondolataik, énjük vannak, nem is tudtak az egyének. A konferencián azt vizsgálták, hogy ezek az ének nem kerültek annyira a felszínre, mint azok, amelyekről ismernek minket, személyiségünket, valamint azt, hogy lényeges-e ezeket arányba hozni, szükséges-e ezekkel foglalkozni, megismerni tudatunkat.

Különböző megközelítések

A jelmondatot többféleképpen lehet darabolni: él, nem él, bennem él, bennem nem él – mindezekről az énekről volt szó, hogy mi van a felszínen, és mi van a mélyben. Mindent pedig különböző tudományágak szemszögéből próbálták megközelíteni. A nyitóelőadáson pszichológusi szemmel próbálták elmagyarázni a tudattalant, majd teológiai előadások, irodalmi panel-beszélgetések és sport révén próbálták megvizsgálni az adott témát. A vallási megközelítés mellett világi előadók is jelen voltak, akik a témát megtestesítő élettörténeteket mutattak be. Az első napon a teljes előadás-sorozat kiscsoportos beszélgetésekkel kezdődött,

A konferencia lényege a meghatározó énünk megtalálása volt a számos beszélgetés, tudományos és vallásos megközelítés révén

Fotó: ODFIE

aminek az volt a lényege, hogy a hallgatók, mielőtt tudományos szemszögéből megértenék mások előadásából, hogy mi zajlik bennük a felszínen és a háttérben, milyen ének határozzák meg őket, először elmesélhették, hogyan élük meg az énjüket, miket tapasztaltak az el-

múlt két évben, és voltak esetek, amikor a beszélgetések során jöttek a felismerések a fiatalokban.

A konferencia végtapasztalata az volt, hogy az önmegismerés egy soha véget nem érő folyamat, és szinte kötelességünk ezzel foglalkozni, mert minél jobban haladunk

ezen az úton, el tud mélyülni kapcsolatunk Istennel, rálátunk a világ nagy egységére és az azt működtető erőre.

Új csapat, jó munka

A háromnapos konferencián a napi foglalkozásokat reggeli és éjszakai áhítat nyitotta és zárta, volt fényképkiallítás, esti zenélés, koncert, majd utolsó napon záró istentiszteletet tartottak a templomban, és hazautazás előtt a kopjafán idén is egy emléklapoktetet lepleztek le, jelezve azt, hogy a szervezet él, folyamatosan megújul, alakul. Az idei alkalomnak a 45. kerek szám adott különleges töltetet, és ez is azt mutatja, hogy talán ez a legnagyobb múlttal rendelkező ifjúsági konferencia.

A rendezvényen mintegy 150 személy fordult meg, részt vevő egyetesei, előadók, meghívottak és szervezők, többnyire székelyföldi gyülekezetek, egyetlek tagjai Sepsiszentgyörgytől a Mezőségig, de érkeztek az Aranyos vidékéről, sőt az anyaországból is. Az idei konferenciát egy teljesen új csapat szervezte, tagjai a járvány előtt még egyetesei és résztvevők voltak, a szervezet vezetősége is megújult márciusban, így a legtöbb szervezőnek új feladatköre volt, de mindenki megtalálta a helyét, és remek munkát végzett – összegzett a szervezet alelnöke.

Az esemény a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., a Communitas Alapítvány és a Unitarian Universalist Funding Program támogatásával valósult meg.

Minden évben a konferencia résztvevői jelet hagynak maguk után egy kopjafán

Színés Világ

XIX. évf. 31. (821.) szám, 2022. augusztus 5., péntek

Bánki Donát (1859–1922), a porlasztó feltalálója

Száz évvel ezelőtt, 1922. augusztus 1-jén hunyt el Budapesten Bánki Donát, eredeti nevén Löwinger Donát, korának egyik legnagyobb gépészmérnöke, feltalálója volt, aki – több honfitársával együtt – nagyot alkotott, és megteremtette a napjainkra rendkívül elterjedt gépkocsigyártás feltételeit. Csonka Jánossal együtt az első, valóban használható porlasztó, porlasztós motor megalkotója. A Bánki–Csonka motor, később a Bánki-motor a Ganz gyár nemzetközileg is versenyképes terméke volt. A motor első példánya ma a Budapesti Közlekedési Múzeumban megtekinthető.

Dr. Ábrám Zoltán

A budapesti Műegyetemen diplomázott Bánki Donát az akkoriban hírnevet szerzett Ganz gyárban helyezkedett el. A Ganz által vásárolt, de nem igazán jól működő benzomotorok fejlesztését bízták rá és Csonka Jánosra, a Műegyetem tanműhelyének vezetőjére. Csonkával e motorok fejlesztése közben alkották meg porlasztójukat 1893-ban. Hat évvel később a Műegyetem Gép-szerkezettani Tanszékén a kompresszorok és gőzturbinák szerkezettanának professzora lett. Oktatási munkája mellett a gyakorlati

fejlesztésekkel, találmányokkal sem állt le. 1902-ben elsőkerék-meghajtású gépkocsit szerkesztett, majd a későbbiekben vízturbinákat, vízi erőműveket tervezett, az általa feltalált turbina új utakat nyitott a törpe vízi erőművek fejlesztésében.

Bánki Donát 1917-ben nyújtotta be szabadalmát az újfajta, kétszeres átömlésű, úgynevezett „határturbinára”. A turbina hasonlított a felülesapott vízkerékre. A gyártásra egy részvénytársaság alakult, amely csak az első tíz év alatt közér ezer berendezést gyártott és értékesített világszerte. A kis teljesítményű erőművekben hatásos Bánki-turbinákat elsősorban vízimalmoknál használtak. Egyszerű és olcsó konstrukciója folytán, a vízkeréknél lényegesen jobb hatásfoka miatt a Bánki-turbina a „szegények vízerőművét” működtette. Nem véletlen, hogy a harmadik világban mind a mai napig rendkívül népszerű.

Bánki Donát jelentős gépszerkesztői munkássága, szabadalmi tevékenysége mellett nagy hivatástudattal látta el oktatói feladatait. Hangsúlyt fektetett arra, hogy a hallgatók felkészülését előadásjegyzetekkel is segítse. Egyetemi tanári tevékenysége során a mérnökképzésben bevezette a laboratóriumi képzést. A vízturbinájáért halála után négy évvel a Magyar Tudományok Akadémia kitüntetésben részesítette. Emlékére 1955-ben évente kiosztott műszaki kitüntetést alapítottak.

Forrás: Wikipédia

Közel 200.000 látogatót várnak Európa legnagyobb hagyományörző rendezvényére Tizenöt éves a Kurultaj

Augusztus 12. és 14. között hetedik alkalommal rendezik meg a Kurultajt (Magyar Törzsi Gyűlés), mely minden második évben újragyógyítja a hun és türk eredettel vagy eredetudattal rendelkező nemzeteket, hogy közösen idézhessék fel ősi hagyományait. A programok között íjászat, solymászat, lovas vetélkedők és különböző erőpróbák is szerepelnek, különlegességként pedig egy közel ezerfős „nomád vonulást” és a világ legnagyobb jurtájában nyíló, a hun korszakot bemutató régészeti-antropológiai kiállítást is megcsodálhatnak az érdeklődők. A hagyományörző látványosságok óriási élményt jelentenek kicsik és nagyok számára egyaránt, miközben méltó módon tisztelnek nemzetalapító őseinknek, lovas nomád múltunknak és a testvéreinkkel való összetartozásnak. A Kurultaj három napja alatt több mint 200.000 látogatót vár Bugacra a szervező Magyar-Turán Alapítvány.

2007-ben, a Magyar Természettudományi Múzeum antropológus-humánbiológus kutatójának, Bíró András Zsoltnak a kezdeményezésére szervezték meg az első modern kori Kurultajt, mely mára a lovas nomád múlttal rendelkező nemzetek összetartozásának és rokonságának legnagyobb közös ünnepévé nőtte ki magát. Az idén 15 éves Magyar Törzsi Gyűlésen minden hun, illetve türk eredettel vagy eredetudattal rendelkező rokon nép

részt vesz, hogy együtt állítsanak méltó emléket a sztyepei lovas nomád kultúrának és a nagy ősöknek – köztük Attila és Árpád vezérnek, Karcig batirnak vagy Amir Timurnak –, valamint izgalmas és látványos módon mutassák be a nagyközönségnek nemzeti történelmünk legkorábbi sajátosságait és hagyományait.

Íjászat, solymászat, lovas vetélkedők – a legszebb ősi hagyományok elevenednek meg

Európa legnagyobb hagyományörző rendezvénye ezúttal augusztus 12. és 14. között várja az érdeklődőket Bugacon hihetetlenül színes programokkal és látványosságokkal. Látható lesz a világ legjobb lovas íjászainak bemutatója, nomád és lándzsás lovasharc, solymászat és agarászat, felelevenednek az ősi erőpróbák, de a bothúzó és az övbirkózó nemzeti bajnokság is a Magyar Törzsi Gyűlés keretében zajlik majd. A vállalkozó szelleműek még saját magukat is megmérettethetik: lovas- és íjászetélkedőkön is kipróbálhatják, hogyan álltak volna helyt a sztyepek népei között. A Kurultaj egyik fő látványossága a grandiózus „nomád vonulás” lesz: közel 1000 harcos, nők és gyerekek, valamint haszonállatok vonulnak fel a lovas nomád hagyományoknak tisztelgő, korhű öltözékekben és felszerelésben. A rendezvényre ráadásul felépül egy hatalmas, több mint száz

jurtából álló nomád szállás is, amely hűen emlékezteti a honfoglalás korát – mintha valóban visszarepülnénk az időben.

„A Kurultaj legfontosabb célja, hogy a magyar ősöknek és a sztyepei nomád történelem nagy alakjainak állítson emléket – és az is, hogy régen elszakadt testvéreink találkozhassanak egymással. A rendezvény mára olyan összekötő kapocsá vált, amely nemcsak az egész Kárpát-medencei magyarságot tudja egyesíteni, de a lovas nomád kulturális hagyatékot őrző közép-ázsiai népeket is. Kétfévente 27 rokon nemzet küldöttsége gyűlik össze, az általuk előadott zenei, néptánc-, kézműves- és egyéb hagyományörző programok teszik teljessé ezt a különleges ünnepet” – mondja *Bíró András Zsolt*, a modern kori Kurultaj ötletgazdája, a szervező Magyar-Turán Alapítvány alapító elnöke.

A hadi programok, kulturális és sportesemények mellett a nagy előadásátorban a magyar őstörténetről és a lovas-nomád civilizációról szóló tudományos-ismeretterjesztő előadásokon is részt vehetnek a látogatók, mégpedig elismert történészek, antropológusok, genetikusok, régészek és etnográfusok tolmácsolásában.

Kurultaj: ősi történelmünk emlékei egy helyen

A Magyar-Turán Alapítvány munkatársai mindemellett páratlanul értékes kiállításokkal

várják a kilátogató vendégeket és a rokon népek delegációit. A tárlatokon megtekinthetőek lesznek a szarmata, avar, hun és legfőképpen a honfoglaló magyar nép régészeti és antropológiai kincsei, a világ legnagyobb szétszedhető jurtájában – „Atilla sátrában” – pedig a Magyar Természettudományi Múzeum közreműködésével létrehozott hun tárlatot csodálhatják meg az érdeklődők. Ennek ékessége egy életnagyságú ló maketten ülő, valódi leletek alapján készült rekonstrukciókkal felfegyverzett hun harcos alakja lesz. A szervezők a nagy melegre és a több mint 200.000 fős látogatói számra is alaposan felkészülnek: az árnyékolt szabadtéri lelátó mellett baba-mama jurta, játszóház, pihenősátrak, párapuk és ingyenes ivóvíz is a vendégek rendelkezésére áll majd. „Idén is a Magyar Törzsi Gyűlés fővédnöke lesz Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a rendezvény díszmegnyitóján Kövér László házelnök mond köszöntőt, de vendégünk lesz többek között Bagdad Amreyev, a Türk Államok Szervezetének elnöke, illetve Necmettin Bilal Erdoğan, az Ethnosport Világszövetség elnöke, a török miniszterelnök fia is. Óriási megtiszteltetés, hogy az idelátogató 27 nemzet mindegyike miniszteri szinten képviselteti magát az eseményen” – teszi hozzá Bíró András Zsolt. *(közlemény)*

A természet kalendáriuma (DXXIV.)

Kiss Székely Zoltán

Múltkor egy erdőben bolyongtam, ahol óraszámra nem találkoztam járókelővel. Valami tisztáson megpillantottam egy virágot, melynek az a szeszélye, hogy csak Európa e keleti szögén terem, a mi hazánkban, s egybeült gyökeret se ver. Aranylennék nevezzük mi, *Linum dolomiticum*nak tudósaink. **Kosztolányi Dezső** a *Nyugat* 1930. évi 14. számában megjelent *A magyar nyelv helye a földgolyón* című írásából veszem az idézetet, melyet a *College de France* világhírű nyelvészprofesszorához, **Antoine Meillet**-hez címzett, aki *Les Langues dans l'Europe nouvelle* című művében „lekicsinyli azt a szellemi és lelki közösséget, melyhez tartozom, azt a nyelvet, melyet 11 millió ember beszél”, azaz a magyar nyelvet. – Megálltam előtte. Azon töprengtem, hogy miért oly tökéletes a levele, hogy miért oly kecsesen-lenge, hogy miért oly aranyárga a szirma s egyáltalán miért virít, mikor valószínűleg egész nyáron nem látja emberi szem ezen az ember-nem-járta mezőn (...) Nem kérdezi, hogy mi ennek az értelme s nem törődik azzal sem, hogy másutt az azaleákat és a nymphedákat becézgetik. Amíg él, addig tökéletes és szép akar lenni s arcát a nap felé fordítja. Aztán mindig nőnek helyette újak. Virágzik és elhervad, mint minden, ami van, mint a »nagy« népek és a »kis« népek, mint a »civilizáció«.

Lám, még az írófejedelem is végső tanúként a természetből vett példát igaza felmutatására. Ezzel a vállunkat nyomó s lelkünket emelő poggyásszal vágok neki első augusztusi sétámnak.

Augusztusi reggel maradjunk Kosztolányi szavánál, még 1907-ben írta volt:

*Kékül az ég, az éjjel haldokol,
pihennek a házak még csendben alva,
de már lángtól vörös az égnek alja
és égni kezd az óriás pokol.*

*Az ember ébred – a láng sutorog –
fájdalmasan liheg, kikél az ágyból,
beteg a fénytől, nincs nyugalma, lángol,
fejét paskolják a lángostorok.*

*És nő a fényár, zúg a virradat,
a tűzpokol harsog, dübörg, dagad,
az árva ember fetreng benne főve.*

*Véres sarokkal, bőszen ront előre
és este elnyúl az ugaron,
mint egy agyonhajszolt, véres barom.*

Elnyúlok a földön, s feltekintve az égre,

káprázatos égi színjátéknak leszek szemtanúja. Hirtelen-váratlan suhanással vékony ragyogó csik villan fel az égen, s enyészik el pillanat alatt. Hullócsillag. Így mondjuk, s tudjuk, tudománytalan ez a megnevezés. Hogyan is eshetne a Földre egy csillag? Napunk jelentéktelen csillagocskája a csillagok világában. A hidrogén elhasználása után, 5 milliárd év múlva vörös óriássá duzzad, majd a külső rétegeiből planetáris köd képződik, ő pedig magába roskadva fehér törpévé alakul. (Ez egyúttal a földi élet pusztulását fogja magával hozni.) Napunk is összehasonlíthatatlanul nagyobb Földünkénél. **Kulin György** elképesztő hasonlattal élt egykoron a naprendszer tagjainak viszonylagos tömegével kapcsolatban. Ha az egész naprendszert tíz kiló anyagból akarjuk megmintázni, először is el kell vennünk 14 grammot, s a 9,986 kg anyag adja a Napot. A maradék 14 grammából 13 kell a Jupiter és a Szaturnusz megformálásához – ezek naprendszerünk két legnagyobb bolygója. A maradék 1 gramm elég lesz a Merkúr, Vénusz, Föld, Mars, Uránusz, Neptunusz, a mindezek körül keringő holdak, valamint a kisbolygók, üstökösök, meteorrajok s a mindenütt jelen lévő bolygóközi por és gáz megmintázásához.

Egy csillag nem eshet Földünkre. A villanásnyi tüneményeket a csillagoknál mérhetetlenül kisebb kódarabkák okozzák. Túlnyomó részük diónyi sem. Ezek a bolygóközi tér kősa vándorai, régvolt bolygó- s üstökös-maradványok, többnyire rajban repülnek, s a bolygóközi tér tömegvonzásának engedve, egyre kisebb darabkákra törve, néha valósággal „csillagesőt” varázsolnak a Föld egére, mikor keringésük során, évente egyszer keresztezik Földünk röppályáját. S mivel augusztus folyamán a Föld több ilyen meteorrajjal is találkozik, az égi tűzijáték legszebb s legintenzívebb éppen Kisasszony havában.

Porszemek vagyunk a világegyetem egy porszemén. De ez a mi világunk, a földi élet bölcsője. Ezt tönkretenni már képes az emberiség, éppen.

1945. augusztus 6-án reggel 8 óra után 15 perccel és 17 másodperccel vakító kékesfehér fény lobbant Hirosima fölött, felrobbant az első atombomba. A robbanás körzetében 1,2 kilométer sugarú körben minden a földdel vált egyenlővé. Az áldozatok számáról csak becslések vannak: a hirosimai emlékművön 61.443 név szerepel, élelmiszerjegyét 78.150 ember nem váltotta be soha többé, az amerikai felderítés 139 ezerre tette számukat. A többség halálát nem a robbanás okozta, hanem az azt követő tűzvész, épületomlás és tömegpánik. Sokan csak napokkal később, a hőhatás, a lökéshullámok vagy a radioaktív sugárzás következtében, elképzelhetetlen

Leszáll a hegyről az árnyék, és még kaszálja tüzes fűrtjeid

kínok közepette vesztették életüket. Hirosimában még ma is gyakran születnek gyermekek genetikai torzulásokkal.

A Békevilágtanács elnöksége 1978. július 13-i moszkvai ülészakának javaslatára augusztus 6-át, a hirosimai atombomba-támadás évfordulóját **a nukleáris fegyverek betiltásáért folyó harc világnapjává** nyilvánította.

„1980. június 3-án elromlott egy komputer. Hamis jelzéseket adott. A dologban nem volna semmi különös: Isten tudja, hány tízezer komputer van a világon, olykor-olykor biztosan elromlik egyik-másik. A dologban ... említésre méltó csupán az, hogy az a komputer... egyike volt azoknak, amelyeknek az a feladata, hogy jelezzék: a Szovjetunió támadást indított az Egyesült Államok ellen – írta volt **Méray Tibor** emigráns író Párizsban még azon év augusztusában **A nagy földindulás** című esszéjében. – A jelzése nyomán az Egyesült Államok védelmi rendszere három percen át félkészültségi állapotban volt a szovjet rakéták ellen, riasztották a Fehér Ház parancsnoki termét, és a stratégiai légi haderő bizonyos gépeinek automatikusan működésbe léptek a motorjai.

Lehet, hogy negyedórák, lehet, hogy csak percek választottak el minket a harmadik világháború kitörésétől... – Aztán így folytatja: – Mi, magyarok – sem egyénileg, sem mint ország – a világ sorsába, szuperhatalmak

esetleges összecsapásába beleszólni nem tudunk. Hangunk gyenge, súlyunk pehelynyi, szerepünk nincsen. A tűzhányó szélén folyó haláltáncban... a magyar népnek egy vágya van, s ha létezik valóban felelős magyar politikus, annak csak egyetlen vezérlő gondolata lehet: kimaradni. Talán túl sötét a felvázolt kép és a »nagy földindulás«, a harmadik világháború elkerülhető. De ha nem kerülhető el, Magyarországnak abból ki kell maradnia.”

Bármilyen háborúból a magyarságnak ki kell maradnia.

Hónapok óta dúl háború a szomszédban. Az a félelmetes, hogy nincs dialógus sem a szembeálló felek között.

„A dialógus

A Dialógust nagy d-vel kell írni.

A Dialógus fogalom. A Dialógus nagy és szent dolog.

A Dialógus röviden annyit jelent, hogy a Kelet és a Nyugat beszélgessen egymással. Ne hadakozzanak, hanem tárgyaljanak; ne átkozódjanak, hanem vitatkozzanak; ne fenyegetőzzenek, hanem érveljenek; és a végén: ne nukleáris fegyvereket vagdossanak egymás fejéhez, hanem igenis egyezzenek meg egymással – ezeket a sorokat szintén Méray írta, még 1959. szeptember elsején. – A Dialógus tehát nem csupán nagy és szent dolog, hanem ami ennél jóval több: fontos is. Sem több, sem kevesebb nem függ tőle, mint az emberiség jövője.”

Ez a háború a szomszédban „csak” hagyományos fegyverekkel folyik, de éppúgy veszélyezteteti ez (is) az emberiség jövőjét.

Eugen Jebeleanu a **Hirosima mosolya** poémájának **A nap vége (1945. augusztus 5.)** részletében a bomba előtti Hirosimát próbálta elképzelni/elképzeltetni. Ebből idézek részletet **Csata Ernő** fordításában:

*Esteledik. Forró nap, elmehetsz!
Meztőláb, leszáll a hegyről az árnyék
és még kaszálja tüzes fűrtjeid.
Fuss, forró nap, fuss!... Szállj alá, éj...*

*(...) Most, hogy jobban lássa,
Hirosima felemelkedik a Hold sugarain
és megáll a régi vár felett
árnyaival, forgatva némán tollait.*

*(...) Kék este... A templomok ragyognak
aranyozott borítással és vörös lakkal.*

*(...) A csillagokba néz az öreg
munkás, elnyúlva a gránitágyra,
lesoványodott öklökkel, elhagyatva,
elefántcsont istene az alkotó világnak...*

*Visszatér Csillag-Istenhez. Köhög kicsit,
ahogy a pipából kifúj három kék füstkarikát...
Foltos folt ruhája a csillagos ég alatt,
olyan illatos, mint egy csokor virág...*

Az életet ezen a porszemén úgy kell megőriznünk, mint eme csokor virágillatát.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022. augusztus 5-én, 77 évvel Hirosima utolsó békés boldog estje után.

Pihennek a házak még csendben alva, de már lángtól vörös az égnek alja

Erdélyi arcok

Harccal elért beteljesülés

Exkluzív interjú Grossmann Péter zongoraművésszel

Grossmann Péter világhírű zongoraművész, dalkísérő 1948. június 6-án született Marosvásárhelyen. Zenei hajlama korán megmutatkozott, négyéves korától zongorázik. A versmondással tízévesen ismerkedett meg, a nála négy évvel idősebb budapesti unokatestvére hatására. Közönység előtt Szabó Lőrinc Lóci óriás lesz című versét mondta el először. Tizenhat évesen bekerült a Bolyai Farkas Líceum színjátszó csoportjába. Sikereinek dacára a zenei pálya mellett döntött. Am tovább élt benne a színészet iránti vágy: dalkísérő lett, mert a dal alapjául szolgáló versben találta meg azt a forrást, amely zongorajátéka kifejezőerejéhez hozzájárul.

Nagy-Bodó Tibor

Fotó: Nemes Attila

– Grossmann úr, sok embert ismerek, akik színésznak készültek, de végül orvosok lettek. Vagy fordítva. Jelen esetben azonban nem erről van szó. Az ön életét meghatározta a szavalás, a zongorázás, a dalkísérés...

– El kell ismernem: a párhuzam állandóan jelen volt az életemben. Kisgyermekkorom óta zongorázom. Minden egyszerűen kezdődött. Leültem a zongorához, és hallás után próbáltam eljátszani, amit az utcán vagy a színházban hallottam. Eleinte csak kitéjjas próbálkozás volt, de a kitartás meghozta az eredményt. Bekerültem a zeneiskolába, és nagyon rövid idő alatt a zongorázás életem szerkesztésévé vált.

– A szavalásról sem mondott le...

– A zongorázás az életemben faktummá vált. Érdekes mód, ahogy egyre jobban megtanultam zongorázni, ehhez a tudásomhoz kapcsolódott a szavalás igénye is. Ami a versmondást illeti, erre családi indítékaim is voltak. Akarva-akaratlan a nálam pár évvel idősebb unokatestvérem jut eszembe, aki nagyon szépen szavalt. Eleinte ő volt a példaképem. Úgy hiszem, őt utánozva kezdtem el szavalni. A dilemma: zongorázás vagy versmondás? Éveken keresztül nem tudtam dönteni. Egyik pillanatban színész, a másikban zongorista akartam lenni. Persze, később minden letisztult...

– Kitől tanult zongorázni, kik voltak a vásárhelyi mesterei?

– Mindenekelőtt Horváth Ilona nevét kell megemlítenem. Páratlan tanárnő volt kezdőknek, haladóknak egyaránt. Vele kezdtem el zongorázni. A továbbiakban Chován Richárdné Metz Piroska keze alá kerültem, akitől azt tanultam meg, hogy mi a precizitás... Az érettségi előtt Trözner Erkel Sarolta tanított, akivel sikerült kibontakoztatnunk a zenei egyéniségemet.

– Mi lett végül a szavalással?

– Ezen a téren nem voltak oktatóim. Azonban két mentorom igen. Az egyik Tessitori Nóra, a színművészeti egyetem akkor már nyugalmazott beszédtechnikai és szavalás-művészeti tanára, aki a két világháború között az erdélyi szavalóművészet legkiválóbb képviselője volt. A másik mentorom pedig a férje, Kőmíves Nagy Lajos. Amikor Nóra néni megtudta, hogy szavalni szeretnék, meghallgatott. Miután meggyőződött, hogy követem az utasításait, és van akivel foglalkoznia, bemutatott a férjének. Ekkor vette kezdetét a döntés időszaka. Lajcsi bácsi azt mondta, mindez nagyon jó és szép, de a zenét nem szabad mellőznöm. Hiába is mondtam neki, hogy inkább a színházhoz vonzódom, ő váltig hajtogatta, hogy aki úgy tud zenélni, mint én, az inkább maradjon ennél.

– A szavalás mégsem merült feledésbe...

– Ha nehezen is, de elfogadtam az utasítást, az irányítást. Magamévá tettem, amit mondtak, de a párhuzamot még évekig nem tudtam feloldani. Később, az érettségi előtti években történt, hogy a zenélésnél hasonló éreztem, mint a szavalásnál. Igaz, ekkor már kibontakoztam, és éreztem a zene hatalmát is. 1966 februárjában volt egy nagyon sikeres fellépésem. Beethoven C-dúr zongoraversenyét játszottam. Végül sikerült meggyőződnöm arról, hogy életcélnak a zongorát kell választanom. A fellépésen a filharmónia szólistájaként játszottam. Nagy siker volt, mind

a közönség, mind a sajtó értékelte. Mindez nagyon megnövelte az önbizalmamat. Meggyőződésem, hogy ez a pillanat volt a „gyűjtőpont”.

– Hogyan alakult a zenei karrierje?

– Felsőfokú zenei tanulmányaimat Kolozsváron kezdtem, Halmos György érdemes művész növendékeként, a Gheorghe Dima főiskolán. Tanárom 1967-ben áttelepült Bukarestbe, és nagyon sok tanítványát magával vitte. A fővárosban egy nagyon erős évfolyamba és egy nagyszerű közösségbe kerültem.

– Ezekben az években ismerkedett meg a dalkíséréssel...

– Halmos szerint, a zenei és technikai adottságaimnak köszönhetően, nagyon jó dalkísérő válhat belőlem. Ő ajánlotta, hogy jelentkeztem Emilia Petrescu osztályába, aki akkoriban a bukaresti konzervatóriumban tanított. Szerencsém volt, bekerültem az osztályba, és miután elvégeztem ezt a főiskolát is, ott tartottak asszisztensnek. Itt ismertem meg azt a boldogságot, amit a dalkíséret jelent. Ez egyfajta visszatérést jelentett a színészi adottságaim kiéléséhez. Lehet, furán hangzik, de a művész csakis akkor tudja a zenei mondanivalót hitelesen tolmácsolni, ha bele tudja élni magát a zene hangulati világába; ebben nekem mint hajdani szavalónak a dalok szövege nagy segítségemre volt. A szöveget mindig behatóan tanulmányoztam. Azokból az érzésekből indultam ki, amelyek a dalszöveg olvasásakor először születtek meg bennem. Lassan ismertté váltam. Példa erre, hogy 1974-ben és 1978-ban a Csajkovszkij-versenyen két alkalommal külön diplomát kaptam a kitűnő dalkíséretért. Ugyanakkor szólista is voltam, és sikerült a harmadik nagydíjat is megkapnom. Ez 1974-ben a Schumann versenyen volt. Aztán következtek a további elismerések. Ezek voltak azok a tényezők, melyek elősegítették az itthoni zenei karrierem alakulását. Ezt követően aztán elindult minden. Évtizedeken keresztül érkeztek a külföldi meghívások is.

– Beszéljen Marosvásárhelyről és a fellépéseiről.

– Marosvásárhely mindig Marosvásárhely marad. Mindig hiányzott, és hiányzik ma is. Ezen nem kell csodálkozni, hiszen innen indultam, itt vannak a gyökereim, itt vannak a szüleim eltemetve. Jó tudni, hogy amit elértem, az itteni iskoláknak köszönhetem. Valom és állítom: az egykori zenei és pedagógiai indítatásoknak köszönhetem, hogy ma a lábamon állok. Igaz, sok helyen jártam. Biztosan sokan emlékeznek arra, hogy rengeteget koncerteztem Vásárhelyen. A fellépéseim nagy részét Csíky Boldizsárnak köszönhettem.

Miután elkerültem itthonról, megnyílt a világ előttem. Kezdetben a bambergi egyetem voltam zongoratanár. Itt ismerkedtem meg egy nagyon kedves és tehetséges baritonistával, Franz Düringgel. Ő az egyetemen volt énektanár. Társultunk, és a bemutatkozó koncertünkön egyszerre szerződtek. Schubert Téli utazását adtuk elő. Más dalciklusokat is megtanultunk, és ezekkel jártuk a világot. Felléptünk Japánban, Dél-Koreában, az Egyesült Államokban, Budapesten, Bulgáriában, Moszkvában, Arhangelszkben, Petrozavodszban, Murmanskban, Spanyolországban és még sok más egzotikus helyen. Szép és beteljesült állomásai voltak ezek az életemnek.

– Melyek voltak a karrierje állomásai?

– A kiszállások és később a turnék meghatározták az életvitelemet. Bamberg volt az a város, ahol több ideig tartózkodtam. Előtte Solingenben laktam, majd Észak-Rajna-Vesztfáliában is voltam rövid ideig. A zenei élet magával ragadott, bekerültem az esseni zeneakadémiára, az intézet egyik zongoratanára lettem. Innen kerültem a bambergi egyetemre. Szívesen éltem itt. Nyolc éven keresztül tanítottam.

A tanítás mint zenészi aktus nem elégített ki annyira, hogy ezt tekintsem életcélnak. Változtatni akartam, és ennek érdekében zongorakísérői állásokra pályáztam. Később visszakerültem Bukarestbe, a Ciprian Porumbescu Zenekonzervatóriumban kilenc évig dolgoztam, énekeseket és vonósokat kísérem. Később, 1991-ben Nürnbergbe, a konzervatóriumba szerződtem, szintén zongorakísérőként. 1999-ben főiskola lett a konzervatóriumból, és itt maradtam mint főiskolai tanár, egészen nyugdíjazásomig, ahol a fő feladatomban a zongorakíséret volt. Bambergben volt az első állandó lakhelyem, és ma is a közelében lakom. Elhunyt feleségem is zenetanárnő volt, és bambergi zeneiskolában tanított. Nem akartuk, hogy állást változtasson, inkább én ingáztam Nürnbergbe, és, mint már mondtam, ma is egy Bambergből tíz km-re levő községben lakom.

– Dalkísérőként lett világhírű. Ez tehát a művészi tevékenységének legfőbb vonala?

– A válaszom egyértelműen igen. Sőt, nemcsak a fővonal, hanem a legerettebb ága is. Pályafutásom alatt ugyan kísérem vonósokat, fúvósokat is, azonban a dalkíséret volt az, ami a legjobban tetszett.

– Mit jelentett az ön számára az oktatás?

– Mint már mondtam, Bambergben volt zongoratanári állásom. Itt zenetanárokat képeztek ki, akik értelemszerűen zongorázni is kellett tudjanak. Mint zongorakísérő, diákokat is tanítottam. Ők azt kellett elsajátítsák, hogy miként adják elő a zeneműveket, és főleg a szövegből kiindulva, hogyan közelítsék meg ezeket. De a főiskolán dalkíséretet – mint önálló műfajt – is tanítottam. A szöveg, a zongorázás és az éneklés egy ötvözet, ami az én tevékenységemnek is a magját képezte. A zongoratanítás is érdekes volt, de nem okozott annyi örömet, mint a dalkíséret. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy a bambergi diákok nem zongoristának készültek. Így az igények nem lehettek olyan nagyok, mint egy jövőbeli koncertzongoristánál. Volt néhány diák, akikkel nagyon jól tudtam dolgozni, velük ma is jó barátságban vagyok. Azonban a tanítás mindig csak egy olyan része volt az életemnek, ami kiegészítette az aktív zongorázást.

Marosvásárhelyt lélekben sohasem hagytam el. Azonban tény, hogy fizikai jelenlétem 1966 óta igencsak megrikult ebben a városban. Először Kolozsvárra, majd Bukarestbe kerültem, ahol sokáig laktam. Majd következett Spanyol- és Németország. A letelepedéssel soha nem voltak gondjaim. A nehézségeket azért tudtam könnyen legyőzni, mert mindenhol voltak barátaim, ismerőseim és rokonaim. Ugyanakkor hamar kaptam munkát. Példák erre a kölni vagy a zeneakadémiai évek. Ugyanakkor örömmel tölt el, hogy a világ megnyílt előttem, nem éreztem magam bezárva.

– A nyelvismeret fontos, nélkül lehetetlen az érvényesülés...

– A német nyelv számomra nem volt kemény dió. Apám ezen a téren sokat foglalkozott velem. Ez volt az egyik indítás, a másik pedig az, hogy az általam kísért dalszövegek zöme német volt. Mindig az volt az elvem, hogy a dalszövegeket teljesen át kell élni. A szövegeket – eleinte szótár segítségével – még akkor is lefordítottam, ha már volt megfelelő fordítás. Ez könnyen ment, mert már volt német szókincsem. Voltak persze nehezebb időszakok is. Nyelvkurzusra is jártam. Egy év alatt már annyira jutottam a német nyelv-tudásommal, hogy megnyertem egy versenyvizsgát egy olyan állásra, ahol tanítanom kellett.

– Ha évtizedeken keresztül más nyelvet beszélünk, lassan nem az anyanyelvünkön gondolkodunk. Ön miként van ezzel?

– Az ötletek, az indítékok, a belső impulzus magyarul történik, de ezek továbbvívése, megfogalmazása már nem. Van tehát egy belső reagálás, de ennek a folytatása bennem már német nyelvű. Ennek dacára távolról sem állítom, hogy nem magyarul gondolkodom.

– Mennyire lehet megélni ma ebből a szakmából, és mit üzen a pályakezdőknek?

– Ugyanazt tolmácsolom, amit akkoriban nekem is mondtak. Ez ugyanis örök érvényű üzenet, amely, ha egy kicsit furcsa is, de megállja a helyét. Vagyis: dolgozni és dolgozni, de úgy, hogy mindenképpen ügyeljünk arra, hogy a sok munkával az érzelmi életünk és az ítélőképességünk ne satnyuljon el. Gondolok itt például arra, amit a média zúdít ránk. A sok minden között ugyanis szelektálni kell, és csak azokra a kritikákra kell figyelni, ami az embert építi. A zenélés első, középső és utolsó kritériuma a nagyon magas színvonal. Csak okosan lehet belőle megélni, nagyon nehéz érvényesülni. Ugyanakkor szerencsére is szükség van: megfelelő időben a megfelelő emberekkel találkozni. Ami a legfontosabb: dolgozzunk és munkálkodjunk a magunk fejlődésén.

– Nyugdíjas, de még mindig aktív zongorista. Kórusban énekel, a szavalás is részét képezi az életének.

– Mint nyugdíjas, most már sok mindent csinálhatok, amit aktív koromban nem tehettem. Szenvedélyesen szeretek énekelni. Életem jó részét nagy énekesek között töltöttem. Rengeteget tanultam tőlük az énektechnikáról. Ezt felhasználva próbáltam meg gyakorolni, és felfedezni a dalolás titkait, csínját-bínját. Ezt már aktív koromban is próbáltam, már csak azért is, mert voltak diákjaim, akik kérték, hogy áruljak el nekik technikai fogásokat. Ekkor kezdtem el csak saját magamnak énekelni. Meggyőződésem, hogy egy énektanár csakis azt tudja jól tanítani, amit ő maga is átél. Így az éneklés az életem egyik középpontja lett, s nyugdíjazásom után rögtön jelentkeztem, nem is egy, hanem két kórusba. Az egyik a bambergi egyetem, a másik a szintén bambergi evangélikus egyház kórusa. Évekkel ezelőtt a versmondás is visszakopogtatott az életembe. Egy énekszakkör keretében merült fel a kérdés, hogy elmondanék-e egy verset. Mondtam, hogy nagyon szívesen, csak hogy német versről volt szó. Én jól beszélek ugyan németül, azonban magyar hangsúllyal. Ez számukra nem volt gond. Megtanultam két verset, ami könnyű volt, hiszen dalként már sokszor kísérem. Sikerem volt velük.

– Pillantsunk vissza az elmúlt fél évszázadra. Nem bánta meg, hogy végül nem lett színész?

– A szavalás boldogságot jelentett és jelent ma is számomra, amit a zongorázás nem mindig adott meg. Zongoraművész lettem, és ez kitöltötte az életemet. Soha nem bántam meg, nem is tudom, miként alakult volna az életem színészként. Amennyiben a színészi pályát választottam volna, nem mentem volna el itthonról. Hiszen hol lehettem volna magyar ajkú színész? Csakis itthon. Ha jobban belegondolok, természetes, hogy ezen a területen is lettek volna nehézségek. A zenetanuláson idején is voltak nehéz percek. A színművészet mesterségét, technikáját elsajátítani nem csak érzélem és ihlet kérdése. A mesterségbeli hozzáállás és a kitartás nélkülözhetetlen. Ez a pálya sem nélkülözi a göröngyös útszakaszokat. Ez sem fenéki tejfő, mint ahogy a zongorázás megtanulása sem volt az.

– Ha egy tőmondatban kellene összefoglalnia az eltelt éveit, hogyan fogalmazna?

– Harccal elért beteljesülés.
– Köszönjük a beszélgetést.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1009.

<p>Gotthold Ephraim Lessing egyik gondolatát idézzük a fősorokban.</p>		ERDÉLYI EREDETŰ SZÍNÉSZNŐ (MARGIT)	FELTÉVE SZÍNÜLTIG	RAG, A-NAK PÁRJA	SODRÁS	SCIENCE FICTION (RÓV.)
1						S
2		A RÉNIUM VEGYJELE	HOSSZÚ NŐI SÁL	IDEGEN FÉRFINÉV	MENY-ASSZONY	
SZÁMSZERŰ TÉNY					PÁRATLAN FÉSŰ!	REMEK, KITŰNŐ
			AZ ERBIUM VEGYJELE RÓMAI 550		ITAL (ARGÓ)	LUDOLF SZÁMA
ORSZÁG- GYŰLÉS HELYE (1707)				AZ EGYIK SZÜLŐ	OLASZ SZERELEM	KILO (RÓV.)
						FRANCIA ARANY
CSOKONAI MŰZSÁJA				ERŐ VAN BENNE	FARKAS-VEZÉR	
INDIAI PORTUGÁL BIRTOK VOLT			TEGNAP UTÁN		FRANCIA TERÜLET-MÉRTÉK	INDÍTÉK
			A HÁZBA			
CIN FESZÍTŐ-ESZKÖZ			CSERJE	KÖRÖMMEL VAKAR		GIGA (RÓV.)
						ELADANDÓ PORTÉKA
			KÖR VAGY GÖMB ALAKÚ	OROSZ IGEN		KERESZTŰL TÁPLÁL
ARRA A HELYRE			TOVA	JUTTAT	IZOMBAN REJLIK	ERREFELEI
AZ IPA PÁRJA EGO				FÉRFINÉV (OKT. 20.)	TÖRTÉNELMI KORSZAK	
			ÁLLAMI ILLETÉK	PORCIÓ	KÉT FÉSŰS BETŰ	FELVIGYÁZÓ
						EZTI
						SENKI, SEMMI (FRANCIA)
FŰL (ANGOL)				SZIKLA-DARAB	FÉL TUCAT	BAJ, GOND (FRANCIA)
						GÖRÖG LEVEGŐ
RÓMAI 1500			BALKÁNI KÖRTÁNC	RÓMAI 6		IZOMKOTÓ
						TÉLI CSAPADÉK
					SZABAD TÁPLÁL-KOZNIA	FELÁR
TEKER	E			TAMÁSI ... (SZÉKELY ÍRÓ)		L.N.J.

A JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (3.)

című pályázat nyertesei:

Demeter Ildikó,
Szászrégen, M. Viteazul u.

Sándor Rozália,
Marosvásárhely, Nárcisz u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

SÁNDOR; BERETVÁS; PEWNY; AMUNDSEN; BÁNFFY

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265-268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az augusztus 1-jei számból:

Ikrek: Mátrix

Skandi: Mással kapartatja ki a gesztenyét a parázsból.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (1.)							
1	2	3	4	C	5	6	7	8	R
9					10				
11	O	12	13	14	15		16		17
19						20			21
22					23		24		25
26				27		28		29	
30			31				32		33
34		35			36		37		38
	R	40		41		42		43	44
45	46			47	48			49	50
			51	V			52	S	
									Y

VÍZSZINTES: 1. Német muzsikus, csillagász, 200 éve hunyt el (Sir F. William). 8. Újságíró, író, műfordító, 150 éve született (Béla). 9. Íme, itt van. 10. Olasz szerelem. 11. Festő, 150 éve született (Ferenc). 16. Szakács segéde. 18. Latin csont. 19. ... haus: áruház (német). 20. Egyfűlű, szűk nyakú edény. 21. Falak nélküli menza! 22. Keleti szentkép. 23. Panamai autójel. 24. A nagy varázsló. 25. Balti nép. 26. Na, mi lesz? 27. A fiókba tesz. 29. Mély női énekhang. 30. Teremfalak! 31. Lóbiztató. 32. Görög NOB-jel. 33. Római 4. 34. Angol főúri cím. 36. Jupiter-hold. 38. ... Sylvia, szoprán. 40. Görög betű. 42. Valódi. 44. Pizza (hang nélkül). 45. Van neje. 47. Nagyon makacs. 49. A földre tesz. 51. Nagytökés, iparvállalati vezérigazgató, 150 éve született (Jenő). 52. Szabad-ságharcos (1849 után is), kivégezték, 202 éve született (Gáspár).

FÜGGŐLEGES: 1. A hélium és az itrium vegyjele. 2. Az itteni. 3. Helyező, tevő. 4. A köszénkátrányból marad vissza. 5. Befolyásoló. 6. Lényegében lemar! 7. Paripa. 8. Rézötvetet. 12. Bőséges társas étkezés. 13. Nagy, vastag (német). 14. Japán pénz (angolul). 15. Bankbetét! 17. Kész, de étlen! 19. Sebész, egyetemi tanár, szakíró, 150 éve született (Arnold). 20. Női név (nov. 4.). 21. Reg és ... (Arany János). 23. Női szaporítósejt. 25. Jól vág. 27. A bőr és a kén vegyjele. 28. Francia író (Louis). 29. Az argon vegyjele. 31. A Maros testvére. 32. Gyom. 33. Tófenék üledéke. 35. Az egész darabja. 37. Helyező, tevő. 39. Kicsi. 41. Amely személy. 43. Passau egyik folyója. 46. Fél tíz! 48. Ady egyik álneve. 50. Tova.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket augusztus 18-ig a Népszás címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva egy, a Nagy-Küküllő forrásvidékén található vizes és nevét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Párton belüli csoportosulás – ... születik (Bradley Cooper által rendezett amerikai film). 7. Azonos betűk – Mákszemek! 8. Összes, egész – Adriai szél. 9. Zárda része! – A foszfor, a jód és a kálium vegyjele. 11. Harap – Jadedarab! 12. Vörös bolygó – Vasötvetet. 14. Kettőzve: egyik nagyszülő – Betűt vet. 15. Félrevezetés, megtévesztés – Düledező, viharvert. 18. Öreg – Rakpart. 19. Becézett férfinév – Elkáprázat. 22. Rangjelző szó – E, e, ...! 23. Udvarlói, vőlegény – Romlott zsír jelzője. 25. Kamionjelzés – Lapos edény. 27. Mező – Osztrák, kambodzsai és spanyol gépkocsijelzés. 28. Nehézfém – Fafűvös hangszer. 30. Kicsinyítő képző – Puhafém. 31. Círógat, dédelget – Világos időszakra jellemző.

FÜGGŐLEGES: 1. Tanya, gazdaság – Ragadozó tengeri állat. 2. Rádiólokátor – Vázlat, tervrajz. 3. Kilométer, rövidítve – Páratlan liba! 4. Amerikai hírszerző szervezet – Kacat. 5. Nyári mezei munka – Másolópapír. 6. Európai folyam – Fillér. 10. Zamat – Várat magára. 13. Csónak – A vörös ... álma (Cao Hszüe-Csin). 16. Olajbogyó – Katonai gyakorlóhely. 17. Szerves oldószer – Elővigyázatos. 20. Hangsor – Máshollét igazolása. 21. Könyvpéldány – Lángész. 24. Attila hun király felesége – Karám. 26. Csen – Épületmaradvány. 29. Karó egynemű hangzói – Máltai és portugál autójelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Logiscool

Az informatikaiskola

Napjaink digitális eszközei egyre bonyolultabbak, így mind a felnőtteknek, mind a gyermekeknek elkel a segítség. Hiába hangoztatják sokan, hogy a mai fiatalok beleszülettek a digitális világba, sokszor nekik is szükségük van útbaigazításra, hiszen a számítógép- és okoseszköz-használat nem csak a közösségi médiából áll. Nem árt érteni a programok nyelvét, megtanulni egy-egy alkalmazás magasabb szintű felhasználását és azt, hogy hogyan is lehet biztonságosan böngészni a világhálón.

Nagy-Bodó Szilárd

Marosvásárhelyen is van egy olyan hely, ahol mindezt meg lehet tanulni, ez nem más, mint a Logiscool, amely az iskolásokat – elsőtől tizenkettedik osztályig – várja, hogy megtanítsa nekik, mi fán terem a digitális világ.

A Logiscoolról annak marosvásárhelyi tulajdonosát, Palkó Attilát kérdeztük.

– *Mi is a Logiscool?*

– Ha egy mondatban kellene válaszolnom, azt mondanám, hogy a legjobb lehetőség, hogy a gyermeket felkészítsd a digitális jövőre. Lényegében nem egy, hanem AZ informatikaiskoláról van szó. Mindezt nem azért mondom, mert én vezetem, hanem mert valóban így van. A Logiscool egy franchize, amely Magyarországról indult, de mára már sok európai országban jelen van, és az a célja, hogy világszerte informatikai oktatási lehetőség legyen.

– *Hogyan lehet ide bekerülni?*

– Mindenki számára nyitva áll az ajtó. Leginkább a szülőkön múlik a gyerekek beiratása. Mint vezető személyesen meglátogatam minden marosvásárhelyi középiskolát. Felkerestem igazgatókat, tanárokat, megpróbáltam bemutatni nekik, hogy miről is szól a Logiscool, mit tanítunk ott, és mennyire felszerelt – mert végső soron ebben vagyunk különbek a hagyományos iskolától vagy más ilyen jellegű oktatási próbálkozásoktól.

– *Hol és hogyan érdemes elkezdni a gyermekek bevezetését a digitális világba? Melyek az első lépések?*

– Két lehetőségünk van: vagy bevezetjük őket attól a kortól, amikor látjuk, hogy már fogékonyak erre, vagy késleltetjük ezt.

Persze jó kérdés, hogy milyen kortól fogékonyak. Bármilyen meglepő, egy szinte két-éves gyermek már képes a tablet kezelésére, amennyiben a megjelenített tartalom számára érdekes, gondoljunk például a rajzfilmekre.

Másfelől elkerülhetetlen a gyermekek be-

vezetése a digitális világba, jusson eszünkbe a pandémia és az online oktatás. Ebben a helyzetben az egészen kicsi gyermekek is rá voltak kényszerítve arra, hogy a számítógép előtt üljenek. És minden bizonnyal komoly lépéselőnyből indult az, aki nem akkor látta először, hogy hogyan kell bekapcsolni a gépet.

A hol kérdésre is két válasz van, habár inkább egy egyre szűkíteném – hiszen a legnagyobb valószínűséggel a gyermek otthon kezd el a digitális kütyükkel való ismerkedést – amennyiben ezt a szülő megengedi, és az illető család rendelkezik ilyesmivel.

Tehát a szülőktől függ, azt viszont megerősíthetem, hogy lassan minden digitalizálódik. Ha jól tudom, valamelyik északi államban, talán Norvégiában például már nem tanítanak vagy hamarosan nem akarnak tanítani kézírást, hanem a billentyűzetten pötyögést oktatják az iskolában.

Hozzáfűzném, hogy mialatt a számítógép egyre inkább kiszorítja a tollat, a legújabb kutatások arra hívják fel a figyelmet, hogy ennek a váltásnak beláthatatlan ára lehet: elveszítjük azt a tanulás szempontjából kulcsfontosságú agyi aktivitást, amely egyedülálló módon kapcsolatban áll a régmódi kézírással. A kézírás valójában teljesen más szenzoros tapasztalat, mint a billentyűzetten való gépelés – a két tevékenység különböző agyi területeket aktivál.

Kimutatták, hogy a kézírás folyamata, vagyis szó szerint a toll és a papír érintése egyfajta „motoros emléket” vés az agy szenzomotoros területébe. Cserébe ez a folyamat segíti a betűk és szavak vizuális felismerését, ami azt sugallja, hogy az olvasás és az írás két, látszólag különálló tevékenysége összefüggésben áll.

– *Az iskolában is van informatikaóra és TIC, azaz számítógép-felhasználást tanító óra. Miben különbözik ezektől a Logiscool?*

– Az iskolákban elsősorban tanterv szerint

tanítanak. Nem szeretnék véleményt mondani erről. Viszont, ha arra gondolunk, hogy a tanulási folyamat örömet, élményt kell szerezzen, akkor nagyon ügyes kell legyen az iskolai káder, hogy a meglévő, viszonylag minimális felszereltséggel izgalmassá, érdekessé tegye az órát.

Az órákon minden diák részt kell vegyen, ha akarja, ha nem. Ezzel szemben a Logiscoolba leginkább azok járnak, akiknek erre hajlamuk van, és természetesen szeretik is az informatikát és a digitális világgal való ismerkedést – és talán ez az egyik legnagyobb különbség. Az oktatási módszerünk is eltér a hagyományostól, a Logiscool felszereltsége is teljesen más szintű, sokkal felszereltebb, mint a hagyományos iskolák.

Egy másik nagy különbség az órán részt vevő diákok száma. Nem mindegy, hogy a tanár 25-30 vagy akár 35 gyermeket kell oktatson, vagy 6-8-10-et. A Logiscoolban ilyen kis csoportokban tanítunk, így a tanár egyénileg tud foglalkozni mindenkivel, ami óriási impulzus a gyermekek számára, mert van idő és lehetőség elmagyarázni nekik újra meg újra, különböző módon, a tananyagot, ameddig megértik, és utána a gyakorlatban a tanárral egyenként letesztelik, futtatják.

– *Hogyan lehet szórakoztató a tanulás a számítógép iránt érdeklődő gyermekek számára? Kiseb korbán a számítógépezés nagyrészt a játékokat jelenti, legálábbis az esetek többségében, de most, azt hiszem, a kivételekről beszélünk.*

– A Logiscoolban a diákok szórakoztató tanulási módszerekkel sajátíthatják el a tananyagot, klassz projektek létrehozásával. Például a programozást a schoolcode-ban úgy tanítjuk nekik, hogy eleinte egyszerű, majd egyre bonyolultabb számítógépes játékot kell készítsenek. Elképzelhető, mekkora élmény a kicsiknek a saját számítógépes játékokat leprogramozni. Ez úgy zajlik, hogy a schoolcode-ban félig ikonokkal, félig parancsszavakkal kezdik a játék létrehozását, és miközben a programozással haladnak előre, a már leprogramozott részeket le is

tesztelhetik, ki is próbálhatják, így nyomon követhetik, ha a programozás jó, és természetesen nagy élmény nekik látni, hogy saját kezük által miként fejlődik a játék. Játsva tanulnak.

Amennyiben otthon akarják a szülők a gyermekeket alapdolgozatra tanítani, meg kell találni a megfelelő utat, hogy hogyan tegyék ezt. Elég sok gyermekbarát és okos játék van már az interneten, amivel a kicsik élményszerűen elsajátíthatnak dolgokat. Ezekre érdemes rákeresni. Azt viszont semmiképp nem ajánlom, hogy annak érdekében, hogy szabadidőhöz jusson a szülő, odategye a gyermeket játszani. Az oktató játékok alatt is legyünk vele, hiszen kérdései lehetnek, türelmesen magyarázzunk neki. Ne hagyjuk egyedül a világháló útvesztőjében, még akkor sem, ha mi indítottuk el az online játékot. A sok játék egyáltalán nem jó a gyermeknek, és vannak esetek, amikor veszély leselkedik rá az interneten.

Persze tesztelhetjük, vagy akár csak megfigyelhetjük a gyermekünket, és ezáltal megtudhatjuk, hogy van-e hajlama többre, mint csak játszani a digitális kütyükön. Vannak például olyan gyermekek, akiket nem érdekelnek a játékok, de a filmeket nézik, sőt, ha egy játékszerű filmvágó program működését megmutatjuk nekik, ösztönösen elég jó anyagokat vágnak össze, és látszik rajtuk, hogy ez foglalkoztatja is őket. Ugyanígy van a „programozással” is, vannak játékok, amelyeket modulokból lehet összetenni, és a gyerek egészen érdekes kombinációkat hoz létre. Ilyenkor érdemes erre ráerősíteni, hiszen a gyermeket érdekli, márpedig azért, mert hajlama van erre, és ezt nem kell hagyni veszni.

– *Milyen eszközöket használtok a Logiscoolban?*

– A legújabb számítógépeken tanulhatnak a gyermekek. Erre azért is van szükség, mert komoly feladatokat kell elvégezzenek a gépek. Természetesen lehetnének még további érdekes eszközök is, viszont azok már abba a kategóriába tartoznak, amelyek azért lennének, hogy legyenek. Gyakorlati hasznuk nem sok lenne. Ezzel ellentétben ki szeretném emelni, hogy vannak legórobotok, amelyek programozhatók. Tehát a gyermekek össze kell őket szereljék, és hát melyik gyermek nem szeret legózni? Utána pedig a számítógépen ikonokat sorba téve ki lehet adni a feladatot a robotnak, hogy például három másodperc alatt emelje fel a bal karját – de ennél sokkal összetettebb parancsokat is lehet adni – ez a nagyon kezdőknek. A videoprojektor vagy más digitális kütyük használata a Logiscoolban számunkra normális, és nem valami különlegesség vagy extra, ahogy az állami iskolákban megszokott.

– *Mi történik nyáron a Logiscoolban?*

– Különböző tematikájú táborokat szervezünk. Volt már filmvágó táborunk, lesz Minecraft tábor, ami igaz, hogy játék, de nagyon érdekes, önfelkészítő része is van, természetesen mi ezt célozzuk, de van Roblox, Lego-Wedo (a már említett robotok), Lego eV3 (robotok haladóknak), Hacker, Android programozás, mesterséges intelligencia táborok, szóval bő a választék. Szeptemberben pedig újra indul a délutáni oktatás. Ez iskolászerű oktatást jelent, heti egy alkalommal másfél óra. Itt kiemelném, hogy amennyiben egy gyermek hiányzik az órától betegség miatt vagy egyéb okokból, a tanítók – ingyen – csak vele foglalkozva bepótoltatják vele a tananyagot. Ezt azért érezzük feltétlenül szükségesnek, mert nagyon rossz érzés egy gyermek számára, ha azt látja, hogy lemaradt a társaitól. Ha bárkinek további információra van szüksége, a Facebookon megtalál minket, ott posztolni is szoktunk az újdonságokról, továbbá szívesen válaszolunk a kérdésekre is. A Facebookon Logiscool Targu Muresh néven lehet megtalálni minket.

Fotó: Logiscool Facebook-oldala

A magyar és román futballbajnoki mérkőzések hétvégi közvetítései

Szuperliga, 4. forduló:

Augusztus 5., péntek

19 óra, DigiSport 1: Kolozsvári FCU – Petrolul 52 Ploiești

Augusztus 6., szombat

19 óra, DigiSport 2: Nagyszebeni Hermannstadt – FC Voluntari

19 óra, DigiSport 1: CS Mioveni – Bukaresti FCSB

21.45 óra, DigiSport 1: Bukaresti Rapid 1923 – Campionii FC Argeș Pitești

Augusztus 7., vasárnap

16 óra, DigiSport 1: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Aradi UTA

18.30 óra, DigiSport 1: Chindia Târgoviște – Kolozsvári CFR 1907

21.30 óra, DigiSport 1: Universitatea 1948 Craiova – CSU Craiova

Augusztus 8., hétfő

18 óra, DigiSport 1: Botosáni FC – Konstancai FCV Farul

NBI, 2. forduló:

Augusztus 5., péntek

21 óra, M4 Sport: Vasas FC – Paksi FC

Augusztus 6., szombat

21 óra, M4 Sport: Debreceni VSC – Kecskeméti TE

Augusztus 7., vasárnap

16.30 óra, M4 Sport: Kisvárdai – Mezőkövesd

18.45 óra, M4 Sport: Puskás Akadémia – Újpest FC

21 óra, M4 Sport: Mol Fehérvár – Budapest Honvéd

A Zalaegerszegi TE FC – Ferencváros mérkőzést egy később kijelölendő időpontban játsszák le.

Ferencvárosi döntetlen Bakuban

A Ferencváros 1-1-es döntetlent játszott a Qarabag vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező harmadik fordulójának első, szerdai mérkőzésén.

A magyar bajnok az elefántcsontparti Franck Boli fejesével bő nyegedóra után előnybe került, de az azeri ellenfél még a szünet előtt egyenlített, több gól pedig nem született. A visszavágót jövő kedden rendezik a Groupama Arénában. A párharc győztesének következő ellenfele a moldovai Sheriff Tiraspol vagy a cseh Viktoria Plzeň lesz a BL-selejtező negyedik fordulójában, amelynek mérkőzéseit augusztus 18-án, illetve 25-én rendezik. A párharc vesztese az Európa-ligában folytathatja nemzetközi kupaszereplését: az ír Shamrock Rovers, valamint az északmacedón Skupi összecsapás győztesével találkozik.

Az első percekben inkább a hazai csapat irányította a játékot, de helyzetig nem jutott el, míg a Ferencvárosnak a támadásépítése is akadózott. Ennek ellenére a zöld-fe-

hérek jutottak előnyhöz, mert az első szögletük után kialakuló kavardás végén, negyedik próbálkozásra Boli a kapuba fejelte a labdát. A vezetés után is többnyire mezőnyjátékkal telt az idő, mígnem az azeri bajnok szintén egy rögzített szituációból egyenlített, mivel Ozobic szabadrúgását rossz helyre ütötte ki Dibusz, a kipattanót pedig Owusu értékesítette. A szünet előtt majdnem előnybe is került a Qarabag, de a videóbíró les miatt érvénytelenítette a találatát.

A folytatásban is a Qarabag futbalozott fölényben a kifejezetten jó

iramú mérkőzésen, de a Ferencváros hátsó alakzata többször önfeláldozóan védekezve állta a sarat, az azeri támadók így nem tudták átjátszani. Amikor a játékrész derekán kiszabadult a szorításból a magyar bajnok, akkor rögtön nagy helyzete volt, de a visszazáró Musztafazada a gólvonal előtt tisztázott. Ez azonban csak fellángolás volt, mert alapvetően a lefújásig a Qarabag támadott, viszont fölénye két nagyobb helyzetet leszámítva mindvégig meddőnek bizonyult, így a párharc döntetlenről indulva folytatódik majd a Groupama Arénában. (MTI)

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, selejtező, 3. forduló, első mérkőzés:

Qarabag (azeri)–Ferencváros 1-1 (1-1)

Baku, 30 ezer néző, v.: Andreas Ekberg (svéd)

gólszerzők: Owusu (34.), illetve Boli (18.)

sárga lap: Jankovic (27.), Musztafazada (67.), illetve Botka (61.), Kovacevic (82.)

Qarabag: Mahammadalijev – Vesovic, Musztafazada, Huszejnov, Bajramov –

Qarajev, Jankovic (Romao, 84.) – Owusu, Ozobic (Sejdajev, 79.), Zoubir – Wadji

(Leandro Andrade, 93.)

Ferencváros: Dibusz – Botka, S. Mmaee (Thelander, 57.), Knoester (Kovacevic,

68.), Civic – Laidouni (Besic, 88.), Esiti – Nguen, Zachariassen, Traore – Boli

(Vécsei, 68.)

Rangadókkal indul a szezon a Bundesligában

A Bayern München egy évtizede dominálja a német labdarúgó-bajnokságot, így pénteken azzal a céllal vágnéki a Bundesliga 2022/23-as idényének, hogy sorozatban 11. bajnoki címét is begyűjtse.

Noha Robert Lewandowski, az elmúlt öt szezon gólkirálya elhagyta a bajorokat, azt mégsem lehet állítani, hogy meggyengült volna a csapat, mivel olyan támadók érkeztek, mint a francia Mathys Tel és a szeneigáli Sadio Mané, a védelmet pedig a holland Matthijs de Ligt erősítette meg a klub. Emellett az Ajax Amsterdamtól is igazolt két futballistát a Bayern a holland középpályás, Ryan Gravenberch és a marokkói védő, Nusszair Mazraoui személyében. A müncheni gárdára kifejezetten nehéz bemutatkozás vár a nyitókörben, mivel az Európa-liga-győztes Eintracht Frankfurt vendége lesz a pénteki szezonkezdés alkalmával. A Bundesligában húsz éve rendeznek hivatalos idénynyitó mérkőzést a bajnokságot részvételével, a címvédő pedig még soha nem szenvedett vereséget, ugyanis öt döntetlen mellett 15-ször győzelemmel rajtolt.

Az első számú kihívónak a Borussia Dortmund tekinthető, amely azonban nemcsak azzal gyengült meg jelentősen, hogy Erling Haaland a Manchester Cityhez távozott, hanem azzal is, hogy helyettesének szánt Sebastien Hallernél hererákot állapítottak meg, így jelenleg kemo-

terápiás kezelést kap. A sárga-feketék szintén erős rivális ellen kezdenek, méghozzá a legutóbb mögöttük bronzérmes Bayer Leverkusent fogadják szombaton.

A másik csapat, amelyet esélyesnek tartanak a Bayern megszorítására, a három magyar válogatott futballistát is foglalkoztató RB Leipzig. A kapus Gulácsi Péter, a védő Willi Orbán és a támadó Szoboszlai Dominik együttese egyszer már meg is mérkőzött a nagy rivállal, de múlt szombaton 5-3-ra alulmaradt a szuperkupáért rendezett találkozón. A Német Kupa címvédője ezúttal Stuttgartban kezdi a bajnokságot vasárnap.

A további magyar érdekltségű csapatok közül a Sallai Rolandot foglalkoztató Freiburg az Augsburg otthonában rajtolt, míg Schäfer András együttesére, az Union Berlinre fővárosi rangadó vár a Hertha BSC ellen.

A nyitóforduló mérkőzései: Eintracht Frankfurt–Bayern München, Augsburg–Freiburg, Borussia Mönchengladbach–Hoffenheim, Union Berlin–Hertha BSC, VfL Bochum–FSV Mainz, VfL Wolfsburg–Werder Bremen, Borussia Dortmund–Bayer Leverkusen, VfB Stuttgart–RB Leipzig, 1. FC Köln–Schalke 04.

A Bayernnál nem elvárás a nemzetközi szereplés

Sallai Roland csapata, a német labdarúgó-bajnokságban szereplő SC Freiburg számára nem elvárás a

nemzetközi kupaindulást érő helyezés elérése a következő idényben.

„Az utóbbi időszakban megmutattuk, hogy jó középcsapat vagyunk. A bajnokság a legfontosabb, de európai kupaindulást érő helyen végezni nem papírforma” – nyilatkozta kedden az M1 aktuális csatornán Sallai. Hozzátette, minden évben szeretnének fejlődni, másrészt nagyon örülnek, hogy idén meg tudják mutatni magukat az Európa-ligában, de a klubvezetés részéről nem elvárás, hogy az új szezonban is nemzetközi szereplésre jogosító helyezést érjenek el a Bundesligában.

A 36-szoros válogatott szélső négy éve igazolt Freiburgba, azóta a csapat sorrendben a 13., a 8., a 10., legutóbb pedig a 6. helyen zárt a német élvonalban.

A magyar futballista megjegyezte, nehéz lesz három sorozatban, az Európa-ligában, a Bundesligában és a Német Kupában is helytállniuk.

A hazai kupasorozat első fordulójában vasárnap a másodosztályú Kaiserslautern otthonában szerepelt a Freiburg, és hosszabbítás után 2-1-re győzött. A vendégek első gólját Sallai szerezte, akit a szünetben cseréltek be, majd a 82. percben egy szöglet után az öt és feles vonaláról egyenlített.

„Tudtuk, hogy az ellenfelünk nagyon erős lesz hazai pályán. Jól felkészültünk, fontos volt, hogy az első tétmeccsünket megnyerjük a szezonban” – nyilatkozta. (MTI)

Megbüntette az UEFA a Seps OSK-t

A Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) tízezer eurós bírságot rótt ki a Seps OSK labdarúgóklubra, és elrendelte a lelátó részleges lezárását a Konferencialigában játszandó következő mérkőzésre – közölte közösségi oldalán a klub.

A július 28-i Olimpija Ljubljana–Seps OSK mérkőzés megfigyelője a székelyföldi szurkolóknak azt a megszokott szurkolói formáját vélte rasszista karlendítésnek, hogy a „Szentgyörgy, Szentgyörgy” skandalás közben a szívüktől a magasba emelték a kezüket. Az UEFA előbb magyarázatot kért a gesztusra, de nem fogadta el a klub

által írtakat. A tízezer eurós bírság mellett 500 helyet szabadon kellett hagyni a stadionban a csütörtöki Seps OSK–Djurgardens IF mérkőzésen.

A klub közölte: megfellebbezi a döntést, de a részleges nézőterlezárást nem áll módjában megváltoztatni, ezért leállítja a további jegyeladásokat, és gyermekekkel tölti be a lelátó lezárt részét. Azt is hozzátette: sajnós, volt már precedens arra, hogy egy másik csapat szurkolói az UEFA kifogásai miatt kénytelenek voltak megváltoztatni a karemelés módját, azóta a szívüktől mindkét kezüket emelik, és így mutatják, hogy mennyire szeretik a csapatukat – közölte a székelyföldi klub. (MTI)

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér versenyvizsgával felvesz

• egy belső ellenőrt (auditor) – COR-kód 241105.

A versenyvizsga időpontja: **augusztus 23., 10 óra.**

A feliratkozás határideje: **augusztus 16., 15.30 óra.**

Bővebb tájékoztatás a

www.aeroportultransilvania.ro/category/cariera/

honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Eladom GARÁZSOMAT a C. R. Vivu utcából (garázsaszám: CHL 52, grupa V, 3-as boxa). A garázs falai téglából készültek. Eladási ár: 10.000 euró, alkudható. Ugyanitt eladom 1310-es Dacia személygépkocsimat, 37.400 km-ben, gyártási év 1991. Eladási ár: 4.500 lej, alkudható. Tel. 0365/439-514, 0745-043-844. (16718-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT vagy **ELŐKÖNYVELŐT** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz 3-as fokozatú BETEGNYUGDÍJAST. Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon vagy a cég székhelyén, a Bodoni utca 85. szám alatt. (sz.-I)

A DSU MURES KFT. ÜZEMVEZETŐT alkalmaz napelemlerőztető termékeket gyártó részlegére, Marosszentgyörgyre. Követelmény: felsőfokú műszaki végzettség, angol-, román- és magyarnyelv-ismeret. A tapasztalat előnyt jelent. Bővebb információ a cég székhelyén vagy a 0265/319-971, 0746-834-223-as telefonon kérhető hétfőtől 8-16 óra között. Az önéletrajzukat beküldhetik augusztus 26-ig a következő e-mail-címre: dsu.mures@nituri.ro (sz.-I)

A hirdetés rovartban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 20 ár beltelek Agárdon. Tel. 0752-708-718. (16528-I)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (16405-I)

RABLAPPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (16170-I)

KORONKÁN eladók belterületek. Tel. 0740-310-168. (16722-I)

ELADÓK: összecsiszolható vaság, húsdaráló, dió és mák, könyvek, varrógép, hintaszék, festmények, kerek, rádió, aragázkályha, porszívó, szép cserefa ajtó, többféle bútor, darab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db bárányszőr, sok baba, kerékpár, szőnyegek, fából kiságy, régiségek, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (16649)

LAKÁS

ELADÓ ház egyedül az udvaron: 3 szoba, konyha, 3 fürdőszoba. Tel. 0745-348-129. (16587-I)

ELADÓ egyszobás földszinti tömbházlakás, összesen 50 m², a Dózsa György utca 189/B szám alatt. Tel. 0773-381-254, 8-20 óra között. (16662)

KIADÓ szoba egy lánynak az orvosi egyetem közelében. Tel. 0740-160-904. (16683)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16675)

ELADÓ első osztályú, kétszobás tömbházlakás a Meggyesfalvi negyedben. Tel. 0770-320-208. (16715-I)

ELADÓ Szentgericén 64 ár terület családi házzal, melléképületekkel: 3 szoba, kamra, fürdő (félíg felszerelve), bevezetve a víz, gáz, villany, tele gyümölcsfával, aszfalt a kapuig. Ára: 42.000 euró. Tel. 0774-680-750. (16730-I)

KIADÓ háromszobás tömbházlakás a Tudorban. Tel. 0745-515-028. (16733-I)

TÁRSKERESÉS

EGYEDÜLÁLLÓ, kellemes megjelenésű, 64 éves, nem dohányzó, alkoholt nem fogyasztó, lakással rendelkező férfi hozzám illő, kötelezettség nélküli élettársat keres. Leveleket várok a szerkesztőségbe „Toto” jellegre. (16619-I)

MINDENFÉLE

GYEPNYÍRÁST vállalom Marosvásárhelyen és környékén. Tel. 0732-729-653. (16565-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

Fájdalom költözött két éve szívünkbe, Nem múlik el soha, itt marad örökre.

Nem halljuk hangod, nem fogjuk a kezed, Nem élhetünk már soha többé veled.

Itthagytál mindent, amiért küzdöttél,

Elváltál tőlünk, akiket nagyon szerettél.

A fájdalomtól most is könnyes a szemünk.

Könnyes szemmel felnézünk az égre, Szeretünk téged most és mindörökre.

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 7-ére, amikor két éve, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, nagymama, dédnagymama, a marosvásárhelyi születésű

ISA HAJNAL
szül. Hodos

lelke, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt. Könnyes szemünk már sehol sem talál.

Bánatos férje, Győző, gyerekei és azok családja.

Csillag volt, szívből szeretett,

S mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett.

Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap,

De szívünkben él, és örökké ott marad.

Lelked, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt,

Hiába keresünk, könnyes szemünk már többé nem talál.

De tudjuk, hogy a csillagok között a legfényesebb Te vagy.

Utat mutatsz, mert szívünkben örökre itt maradsz.

Az életünk csendesen megy tovább,

De emléked elkísér egy életen át.

Fájó szívvel emlékezünk a drága édesanyámra,

ISA HAJNALRA

halálának második évfordulóján.

Családja iránti hűségét, szeretetét, gondoskodását és jóságát szívünkben őrizzük.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Csilla és családja. (16712-I)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szúnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (16517-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16568-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0759-638-257, Miklós. (16609-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, zsinylető készítését, javítását, cserépforgatást, ácsmunkát, meszelést, vakolást, terasz készítést, csatornajavítást, szélvédők javítását, festését. Tel. 0749-798-244. (16522-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást bármilyen anyagból (cserepes lemezből is), járólaplerakást, külső szigetelést (saját anyagból is), kőművesmunkát, kerítés készítést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, 0751-622-195, István. (16570-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, terasz készítést, garázs felújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (16703-I)

VÁLLALOK bármilyen ácsmunkát, lambériapucolást és lambéria festést, bármilyen kerítés festést, kerítés javítást, külső-belső szigetelést, erkély javítást, erkély festést, járólaplerakást, víkend házkészítést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0746-779-858. (16704-I)

„Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.”

(Jób 19.25)

Szomorú alkalommal, fájó szívvel emlékezünk augusztus 5-én

TROMBITÁS GYÖRGYRE

(Gyuri)

a Művészeti Líceum volt hegedűtanárára halálának 5. évfordulóján.

Önzetlen segítőkészsége, jóakarata páratlan volt. Az együtt töltött boldog perceket, a szép, feledhetetlen emlékeket szívünkben őrizzük, és mindig szeretettel gondolunk rá.

Nyugodj békében, pihenj csendesen! Emléked legyen áldott!

Szerettei. (16713-I)

Az évek telnek, a könny nem apad, emléked számomra örökre megmarad. Nélküled semmi sem olyan, mint régen, fájó könnycsepp lettél örökre szívemben. Hiányodat nem pótolja semmi, szavakkal ki sem lehet fejezni.

Öt éve elmúlt, hogy

DOMOKOS JULIANNA

született Molnár

nincs közöttünk.

Nyugodjál békében!

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető lányai, vejei, két fia és azok családja. (16717)

Drága barátnőm, IBI!

Megrendült szívvel vettünk tudomást, hogy egy hete elszólított a kegyetlen halál Gyulafehérváron.

Sajnos nem voltunk leértesítve, pedig minden héten értesültünk súlyos betegségedről, a kórházban eltöltött napjaidról.

Ezüton próbálunk búcsút venni tőled két keresztfiaddal, Gyuszi és Huba személyében, akiket a veszteség ugyanúgy érintett, mint jómagamat, 57 évi kitaró, hűséges barátság után.

Szívünkbe zártunk örökre téged és volt férjedet, Gelut, akit halála után tíz hónapra te is követtél.

Kívánunk nektek nyugodalmat, jó pihenést Isten kegyelméből!

Köszönöm drága barátnőm kitarását, és azt a sok jót, amivel annyi ifjú lelket próbált megmenteni jótékonykodással, szeretetével, gondoskodásával.

Idén lettünk volna 55 éves érettségizők Dicsőszentmártonban (1967-ből).

Marosvásárhelyről Manyi és családja. (16737-I)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel, soha nem múló szeretettel emlékezünk KARDOS GYÖRGYNÉRE született VÁLI ROZÁLIA halálának huszonötödik évfordulóján. Szeretete, kedves emléke, szelíd mosolya mindig bennünk marad. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (16685)

„Azt hiszem, olykor egy személyiség varázsa annyira jellegzetes, hogy soha nem hagyja el teljesen a Földet, hanem szétszórtan örökre megmarad azoknak a szívében, akik szerették.”

Szomorú szívvel és hiányát mindig érezve emlékezünk augusztus 4-ére, amikor 20 éve eltávozott közülünk a nagykárolyi születésű TÖRÖK MIHÁLY szovátai lakos, volt földrajz szakos tanár. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Legyen olyan csendes pihenése, amilyen áldott marad emléke lánya, fia, veje, unokái és azok családja számára. (sz.-I)

Kegyelettel és fájdalommal emlékezünk augusztus 7-én a drága jó férjre, édesapára, nagytatára, apósa, testvérre, sógorra, rokonra és ismerősre, VARGANCSIK ISTVÁNRA halálának második évfordulóján.

Soha nem halványul szívünkben emléked, soha nem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Telhetnek napok, hónapok, évek, szívből szerettünk, s nem feledünk téged.

Szeretetedet, jóságodat, kedves mosolyodat, kedveségedet sohasem felejtjük. Emléked legyen áldott, nyugodjál békében, te drága jó lélek! Akik ismerték, tisztelték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel! Bánatos szerettei. (16716-I)

Szeretettel és hálával a szívünkben emlékezünk a drága édesanyára, nagymamára, dédnagymamára, a nyomati SÓFALVI LUJZÁRA halálának második évfordulóján. Nyugodj békében, drága Lujza mama! Szerettei: lánya, unokái, dédunokái. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, após, nagytata, dédtata, testvér, a székelycsókai születésű

id. FOGARASI FERENCZ

maroskeresztúri lakos életének 80. évében elhunyt.

Drága halottunk temetése augusztus 6-án, szombaton 12 órakor lesz a maroskeresztúri temetőben, református szertartás szerint.

Búcsúzik tőle felesége, Ilonka, gyermekei: Ica, Feri, Tünde és azok családja. (16728)

Fájdalommal megtört szívvel búcsúzik a szeretett testvértől, sógortól, nagybácsitól, a nagyanyai

id. NEMES ALBERTTŐL

aki életének 81. évében hosszas szenvedés után végleg megpihent.

Búcsúzik tőle testvére, Margit és családja. (-I)

8-13 AUG. 2022

XVI. Tour of Szeklerland

tourofszeklerland.ro

Első szakasz, Debrecen
Aug. 9., 11 óra, M4 Sport **(((•))) ÉLŐ**

Adásszerkesztőt keres az Erdély TV

ADÁSSZERKESZTŐT KERES AZ ERDÉLY TV

allas@erdely.tv

Ha a pontosság az egyik fő erényed, rendszerszerető egyéniség vagy, és rugalmasan, higgadtan kezeled a stresszhelyzeteket, miközben van némi műszaki érzéked is – az Erdély TV adásszerkesztője lehetsz!

Fő feladataid: a televíziós adásmenet, archívum és YouTube-csatorna kezelése, illetve szövegszerkesztés.

Jelentkezz az allas@erdely.tv e-mail-címen 2022. augusztus 12-ig, hogy az Erdély TV fiatal, dinamikus csapatának tagja lehess!

Rovar- és rágcsálóirtás

A Marosvásárhelyi Állatkert és Somostető Igazgatósága értesíti a lakosságot, hogy augusztus 8 – 10. között a Somostetőn szúnyog-, kullancs- és rágcsálóirtás lesz.

Ezek a napok 19 és 2 óra között a Somostetőt – óvintézkedésként – tilos megközelíteni, tiltott a gépkocsi- és a gyalogosforgalom is.

Kérjük, az önök egészsége érdekében tartsák tiszteletben az intézkedést.

Megértésüket köszönjük.

Az igazgatóság

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Lizzie Streit
Természetes gyulladáscsökkentők

Maja Lunde
A Nap őrzője

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060